8TO.M2
ว 545 ค

ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK THAILAND

ปริญญานิพนธ์

ของ

บุปผา ทวีสุข

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2516

ว 545

ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ

ของ

บุปผา ทวีสุข

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2516

บทคัดย่อ

ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะทราบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจในเรื่องที่ปรากฏในแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 มากน้อยเพียงไร เพราะเหตุใด สนใจเรื่องร้อยแก้วหรือร้อยกรอง สนใจเรื่องตัดตอนมาหรือเรื่องเต็ม และเด็กที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาพื้นฐานของผู้ปกครองต่างกัน จะมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยต่างกันหรือไม่ จุดมุ่งหมายอีกประการหนึ่งก็คือ นักเรียนมีความสนใจในเรื่องประเภทใดนอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2515 จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร 12 แห่ง รวม 500 คน แยกเป็นชาย 250 คน และหญิง 250 คน

การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม ความสนใจ จำนวน 1 ชุด เมื่อได้ข้อมูลแล้วได้นำมาจัดกระทำทางสถิติโดยใช้วิธี Scaling Judgements

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยที่นักเรียนชอบจะเป็นเรื่องสนุกสนาน ไม่ยากจนเกินไป เช่น นิทานเวตาล นิราศพระบาท จดหมายจางวางหร่ำ ฯลฯ ส่วนเรื่องที่นักเรียนไม่สนใจก็เพราะเนื้อเรื่องไม่สนุกสนานชวนติดตาม และค่อนข้างยากไป เช่น ประวัติอาจารย์ ความสุข และหัวใจนักปราชญ์ ฯลฯ ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาพื้นฐานของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีส่วนทำให้ความสนใจของเด็กแตกต่างกันแต่ไม่มากนัก สำหรับประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง นักเรียนชอบเรื่องร้อยกรองมากกว่า โดยเฉพาะพวกโคลงและกลอน ส่วนเรื่องที่ตัดตอนมาและเรื่องฉบับเต็มนั้น นักเรียนสนใจเรื่องที่ตัดตอนมามากกว่า ผลการวิจัยประการสุดท้าย คือ ความสนใจเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน 38 เรื่อง ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนสนใจมากในเรื่องร้อยกรองที่เป็นละคร สุภาษิต นิทานคำกลอน นวนิยาย และสารคดีเชิงวิทยาศาสตร์ นวนิยายลึกลับ ผจญภัย นิทาน ส่วนเรื่องที่นักเรียนสนใจน้อย ได้แก่ สารคดีที่เกี่ยวกับเทคนิก อุตสาหกรรม เกษตร นวนิยาย-ศาสนา (ธรรมะ) และการละครที่เป็นร้อยแก้ว.

INTEREST OF THE MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS IN THE THAI LITERATURE READER WITH REGARDS ITS CONTENT

ABSTRACT

BY

BUPPHA THAWEESUK

Presented in partial fulfilment of the requirements

for the Master of Education Degree

at the College of Education

March 9, 1973

The purpose of this study was to find out how much interest in the Thai Literature Reader Three the students of Mathayom Suksa three had and why they did so. Did they prefer prose to poetry or the selections to a complete story ? Moreover, were the students' sex, their academic achievement and their parents' educational background, if taken into consideration, would make any difference to the result of the study ? Another purpose was to find out what other stories would also interest them.

The sample of this study consisted of 500 students (250 boys and 250 girls) who were studying in Mathayom Suksa Four in 1972. These students were from 12 government and private high schools in Bangkok. The interest inventory (rating scale) was used to evaluate the students' interest and the data were analyzed by the scaling Judgement technique.

The results of the study showed that the stories that students preferred most were pleasant and not too complex materials such as Nithanwaytan, Niras Prabat, Jodmaijang-wangrum etc. The unpleasant and rather complex stories were not enjoyed. For instance, there were Prawat Archan, Khwarmsuk and Huachainakprat etc. The variables i.e. student sex, academic achievement and their parents' educational background caused a little difference to the result. On the other hand, the students preferred poetry especially Klong (poems) and Klon to prose. Selected pieces were enjoyable to the students than complete stories. Furthermore, the students showed their interest in about 38 other stories

not included in their reader. The materials they were most interested in were verse plays, proberbs, tales, scientific novels or non-fictions, mystery novels, prose tales. The less interesting ones were non-fiction materials on technology, industry and agriculture, religious novels and prose plays.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้.

ประธาน

กรรมการ

กรรมการ

มีนาคม 2516

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์เทือก กุสุมา ณ อยุธยา อาจารย์บุญเจือ องคประดิษฐ์ และ อาจารย์สำเริง บุญเรืองรัตน์ ในการตรวจและแนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ภาษาไทยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล อาจารย์สมสมัย แข่งขัน ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

บุปผา ทวีสุข

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	8
	สมมุติฐานในการค้นคว้า	8
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	9
	ข้อตกลงเบื้องต้น	9
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	10
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	12
3	วิธีดำเนินการ	26
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	29
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	29
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	30
4	ผลการศึกษาค้นคว้า	32
	ความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย	32
	ความสนใจของนักเรียนในเรื่องประเภทร้อยแก้วร้อยกรอง	34
	ความสนใจของนักเรียนในวรรณคดีประเภทตัดตอน และฉบับเต็ม	35
	ความสนใจของนักเรียนในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 แยกกลุ่มตัวอย่างตาม	
	ก. เพศ	36
	ข. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37

บทที่		หน้า
	ก. ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	39
	เหตุผลที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม 3 แต่ละเรื่อง	41
	ความสนใจในเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย	53
5	บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	57
	บทย่อ	57
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	58
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	60
	ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม		66
ภาคผนวก		71
	ภาคผนวก ก.	72
	ภาคผนวก ข.	78

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนรัฐบาลแยกตามเพศ	26
2	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนราษฎร์แยกตามเพศ	27
3	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	28
4	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	29
5	แสดงค่าน้ำหนักของเรื่องแต่ละอันดับ	32
6	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 500 คน	32
7	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง	34
8	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของร้อยกรองประเภทต่าง ๆ	35
9	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามเพศ	36
10	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37
11	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	39
12	แสดงจำนวนนักเรียนที่ชอบเรื่องต่าง ๆ ตามเหตุผลทั้ง 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	42
13	แสดงจำนวนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ตามเหตุผลทั้ง 8 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	43
14	แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 500 คน	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในขบวนการเรียนการสอน แบบเรียนนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่ง ความสำคัญอย่างหนึ่ง คือ แบบเรียนเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาวิชาและกิจกรรม เหตุนี้นักเรียนทุกคนจึงจำเป็นต้องใช้แบบเรียนประกอบการเรียน แบบเรียนที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น และช่วยผ่อนแรงครูในการสอน ดังนั้นการจัดทำแบบเรียนให้มีคุณภาพสูงจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ในการจัดทำแบบเรียนให้มีคุณภาพนั้นต้องพิจารณาหลายด้าน เช่น ด้านจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ พัฒนาการของเด็ก การเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนการจัดทำรูปเล่มให้เหมาะสม เป็นต้น หากแบบเรียนมีคุณภาพสูง ทั้งนักเรียนและครูย่อมได้รับประโยชน์ดังกล่าวแล้ว

แบบเรียนมีบทบาทและความสำคัญหลายประการ มีผู้ค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่มาก กล่าวคือ

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์, 2514 : 5) ได้พูดถึงบทบาทและความสำคัญของแบบเรียนไว้ 7 ประการ คือ

1. ช่วยจัดลำดับและรวบรวมเนื้อหาวิชาในการเรียนการสอน
2. เป็นอุปกรณ์ที่มีเนื้อหาวิชาตามแนวหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เป็นคู่มือแนะนำการทำกิจกรรมเพิ่มเติม และช่วยวางโครงการทำงานของนักเรียนในห้องเรียน
4. ช่วยให้ครูตั้งจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
5. กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผล วิจารณ์ เปรียบเทียบ
6. ช่วยแนะแนวทางให้นักเรียนได้ทดลองทฤษฎีที่เรียนมาแล้วว่าเป็นความจริงหรือไม่

7. ส่งเสริมให้มีแหล่งความรู้ ช่วยสรุปให้ง่ายพอเหมาะกับวัยและความสนใจของนักเรียน

เราจะเห็นได้ว่า แบบเรียนมีบทบาทและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตร

อนึ่ง ประทีป จรัสรุ่งรวีวร (ประทีป จรัสรุ่งรวีวร, 2514 . 4) ยังได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของแบบเรียนไว้อีก คือ

1. แบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนสำคัญชนิดหนึ่งที่มีบทบาทต่อการรวบรวมเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. ช่วยแนะนำกิจกรรม และวัสดุประกอบการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

3. ช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และฝึกทักษะในการอ่านเพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นและฝึกให้นักเรียนรู้จักกิดหาเหตุผล วิจารณ์เปรียบเทียบสรุปความจริงที่ค้นคว้า และเข้าใจว่าส่วนใดของแบบเรียนเป็นความคิดส่วนตัวของผู้แต่ง ส่วนใดเป็นความจริง

4. เป็นศูนย์กลางให้นักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ร่วมเรียนเรื่องเดียวกัน และเข้าใจเรื่องราวในแนวเดียวกัน

5. เป็นอุปกรณ์ที่มีเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ได้เต็มตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ดังนั้นแบบเรียนจึงมีบทบาทช่วยส่งเสริมการปรับปรุงหลักสูตร

6. ช่วยสื่อความหมายให้ครูและนักเรียนเข้าใจเนื้อหาเรื่องเดียวกันได้ตรงกัน เพื่อดำเนินการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ

จากที่กล่าวมา ทำให้เห็นว่าแบบเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนเพียงไร

นอกจากนี้ ดักกลัส ยังได้กล่าวถึงหน้าที่ของแบบเรียนไว้ว่า (Douglass, 1956:162) แบบเรียนจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างน้อยที่สุด 5 ประการ ดังนี้

1. ช่วยจัดเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

2. ช่วยวางแผนการเรียงลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาในการเรียนการสอน

3 เสนอเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับรายวิชา

4. เสนอการนำหลักการและข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชาไปใช้

5. แนะนำแหล่งความรู้อื่น ๆ

ไม่ว่า ธาดาศักดิ์, ประทีป หรือ ดักกลัส ก็ได้กล่าวถึงบทบาทความสำคัญของแบบเรียนไว้เป็นแนวเดียวกันกับ ชอส์ (Shores, 1960 : 45) ซึ่งอาจสรุปได้ว่า แบบเรียนมีหน้าที่ดังนี้

1. จักเรียบเรียงรายวิชา

2. บรรจุเนื้อหาพื้นฐาน

3. เป็นตัวกลางให้นักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ร่วมเรียนเรื่องเดียวกัน

4. ฝึกฝนทักษะในการอ่านให้กว้างขวาง

5. เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาอิสัยในการศึกษาค้นคว้า

จากข้อความที่นำมากล่าวข้างต้นนี้ ทำให้เราเห็นว่าแบบเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอน ดังนั้นเราจึงควรได้ศึกษาแบบเรียนของไทยที่กำหนดให้ใช้ในปัจจุบัน หากมีความบกพร่องก็จะได้แนะให้ปรับปรุงให้มีคุณสมบัติครบถ้วนและเป็นไปตามเป้าประสงค์ดังกล่าว

ก่อนอื่นจะได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของแบบเรียนในสมัยแรก ๆ จะพูดเฉพาะแบบเรียนภาษาไทยเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบัน โดยเก็บความจาก

ก. หนังสือประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2435 – 2507 (หน้า 19 – 24, 35 – 36, 660 – 661)

ข. คำสั่งการกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ใน พ.ศ. 2480 – 2513

ค. สำเนารายชื่อแบบเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ

ง. จากการสัมภาษณ์ นางสาวบุญเจือ องคประดิษฐ์ วิทยากร เอกกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากหลักฐานดังกล่าว พอจะสรุปความเป็นมาของแบบเรียนภาษาไทยได้ดังนี้

หนังสือแบบเรียนเล่มแรกที่มีหลักฐานปรากฏอยู่ คือ หนังสือจินดามณี ของพระโหราธิบดี สมัยสมเด็จพระนารายณ์ แต่งไว้พิสดารตั้งแต่หัดอ่านเขียน จนถึงตำราฉันทลักษณ์การแต่งโคลงฉันท์กาพย์กลอน

แบบเรียนเล่มที่ 2 คือ ประถม ก. กา ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง และไม่ทราบว่าแต่งเมื่อไร สันนิษฐานว่า แต่งสมัยต้นรัตนโกสินทร์

แบบเรียนเล่มที่ 3 คือประถมมาลา กล่าวกันว่าผู้แต่งคือ พระเทพโมลี (พึ่ง หรือ ผึ้ง) แห่งวัดราชบูรณะ ซึ่งแต่งในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ยังมีแบบเรียนอื่น ๆ เช่น อักษรนีติ ของพระอมราภิรักขิต (เกิด อมโร) เจ้าอาวาสวัดบรมนิวาส ซึ่งแต่งขึ้นในราวสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ศิษยานุศิษย์ของท่านเล่าเรียน แต่โดยเหตุที่ใช้ในวงการศึกษาแคบกว่า จึงไม่แพร่หลายเท่าจินดามณี ประถม ก. กา และประถมมาลา

พระยาปริยัติธรรมธาดา (แพ ตาละลักษณ์) ได้กล่าวถึงแบบเรียนที่ใช้ศึกษากันในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ที่สำคัญรวม 5 เล่ม คือ

1. ประถม ก. กา
2. สุบินทกุมาร
3. ประถมมาลา
4. ประถมจินดามณี เล่ม 1
5. ประถมจินดามณี เล่ม 2

นอกจากนี้ยังมีหนังสืออ่านประกอบเพื่อช่วยให้นักเรียนอ่านหนังสือคล่องขึ้นอีกหลายเล่ม เช่น เสือโคคำฉันท์ วันทโกรบ อนิรุทธคำฉันท์ สมุทโฆษคำฉันท์ ลิลิตเพชรมงกุฎ สังข์ทองกากี สวัสดิรักษา ฯลฯ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกเมื่อ พ.ศ. 2414 แล้วได้ยกเลิกหนังสือแบบเรียนที่กล่าวข้างต้นเสีย และใช้แบบเรียนหลวงของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ซึ่งประกอบด้วยมูลบทบรรพกิจ วาหนิติ์นิกร,

อักษรประโยค สังโยคพิธาน เพชรพิฆาต และวิเศษการันต์ แบบเรียนชุดนี้มีความสำคัญในประวัติการศึกษาของชาติมาก เพราะเป็นแบบเรียนหลวงชุดแรกที่ใช้เป็นแบบหัดอ่านเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อสมัย ๑๐๐ ปีเศษมานี้ ก่อนหน้านั้นขึ้นไปหาได้มีแบบเรียนหลวงซึ่งทางราชการเป็นผู้กำหนดและวางบรรทัดฐานลงมาเป็นหลักฐานไม่

สมัยอยุธยามีแบบเรียนภาษาไทยเพิ่มขึ้นอีกมาก ได้แก่ แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑ – ๓ ของสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ แบบสอนอ่าน ก ข ของพระยาอุปกิตศิลปสาร และวิธีสอนของนายตำรับ ของพระยาอนุมานราชธน แบบเรียนเทอดทูล ก ข ของหลวงประดิษฐ์อักษร แบบหัดอ่านหนังสือไทยสำหรับชั้นประถมศึกษา ของ พระวิภาชน์วิทยาสิทธิ์ แบบเรียนง่าย ก ข ของหลวงสันทัดวิทยาสาร์น เป็นต้น

ในสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในระยะแรก ๆ กระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ได้ดำเนินการปรับปรุงแบบเรียนให้มีคุณภาพและปริมาณดีกว่าก่อน ๆ ทั้งให้โอกาสครูได้เลือกแบบเรียนสอนตามหลักสูตรในวงกว้าง จึงยกเลิกแบบเรียนบังคับใช้ ทั้งทำเป็นของกรมวิชาการและของบุคคลที่กระทรวงอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ โรงเรียนจะเลือกใช้แบบเรียนเล่มใดได้เพียงชั่วคราวเท่าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นปี ๆ ไป และได้ยกเลิกการตรวจแบบเรียนด้วย

ครั้นสมัยมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ กระดาษแพงมาก กระทรวงศึกษาธิการต้องให้โรงพิมพ์เอกชน เช่น ไทยวัฒนาพานิช และโรงพิมพ์ประชาช่าง เป็นต้น พิมพ์แบบเรียนร่วมกับโรงพิมพ์คุรุสภา (ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงต่อกระทรวงศึกษาธิการ) รับพิมพ์แบบเรียนต่าง ๆ โดยส่งไปพิจารณาให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเป็นผู้ตรวจแก้

ปลายปีการศึกษา ๒๔๙๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ว่าด้วยการจัดทำตำรา และแบบเรียน พ.ศ. ๒๔๙๓ ขึ้น สาระสำคัญของระเบียบนี้มีอยู่ว่า ตำราหนังสือที่ใช้ในโรงเรียนจะต้องเป็นแบบเรียนที่ผ่านการประกวด หรือเป็นแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่เห็นสมควรเรียบเรียงขึ้นเท่านั้น ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งกรรมการชุดหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิของกระทรวงศึกษาธิการให้มีหน้าที่พิจารณาแบบเรียน และกำหนด

วิธีการจัดทำแบบเรียนตามนโยบาย สำหรับการพิมพ์แบบเรียนนั้น อนุญาตให้โรงพิมพ์กรุงสภาจัดพิมพ์ได้แห่งเดียว ส่วนการพิมพ์ของโรงพิมพ์เอกชนให้ระงับ คงให้พิมพ์เพิ่มเติมได้เฉพาะที่ยังพิมพ์ไม่ครบตามที่ได้อนุญาตไว้เท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2495 ได้ตั้งกรมวิชาการขึ้นแล้วงานด้านแบบเรียนก็ตกเป็นหน้าที่ของกรมวิชาการ

หลังจากใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา มีการเปิดโอกาสให้ครูเลือกแบบเรียนได้มากขึ้น โรงเรียนทุกแห่งไม่จำกัดใช้แบบเรียนของกรมวิชาการเท่านั้น อาจจะเลือกแบบเรียนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้นและได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการแล้วก็ได้ และขออนุญาตใช้ในโรงเรียน ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งกรรมการคณะหนึ่งมีหน้าที่ตรวจแบบเรียนที่เอกชนแต่ง หนังสือที่จะได้รับการพิจารณาใช้เป็นแบบเรียนได้นั้น ว่าด้วยหลักการพิจารณาขั้นต้น 3 ประการ คือ

- เรียบเรียงถูกหลักวิชา
- ถูกต้องตรงตามหลักสูตร
- มีความยากง่ายเหมาะสมกับชั้น

จะเห็นว่าในการกำหนดแบบเรียนครั้งนี้กรรมการจัดทำแบบเรียนได้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยยิ่งขึ้นกว่าเก่า เป็นต้นว่า ได้พิจารณาถึงความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

กรมวิชาการได้พิมพ์หนังสือการกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาขึ้น เป็นรายชื่อหนังสือที่คณะกรรมการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนได้

สำหรับแบบเรียนภาษาไทยโดยเฉพาะแบบเรียนวรรณคดีไทยที่เคยใช้ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้มีการปรับปรุงโดยนำเรื่องเนื้อหาหลาย ๆ แบบ มีการตัดตอนมาทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองให้นักเรียนได้รู้จักกับวรรณคดีที่สำคัญ ๆ หรือบทความที่ดี ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง และเป็นสิ่งชี้นำให้นักเรียนใฝ่จะอ่านฉบับสมบูรณ์ต่อไป อนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งได้กำหนดไว้ว่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2503 : 3)

"การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในทางภาษาให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ตลอดจนเหมาะสมกับวัยดังต่อไปนี้

1. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการติดต่อ และเป็นเครื่องช่วยในการประกอบอาชีพ
3. ให้ได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้รสไพเราะของร้อยแก้ว และร้อยกรอง อันเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป
4. ให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องช่วยในการคิดค้นหาเหตุผลและใช้ดุลพินิจของตนได้
5. ให้มีความเจริญทางด้านจินตนาการ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
6. ให้เป็นผู้ใฝ่นิสัยใฝ่รู้ใคร่เรียนอยู่เสมอโดยใช้ภาษาไทยให้เกิดประโยชน์ในเวลาว่าง
7. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาของชาติ ให้รู้จักสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมสาขาอื่น ๆ มีกิริยะ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น"

จากประวัติความเป็นมาของแบบเรียนภาษาไทยดังกล่าวแล้วอาจสรุปได้ว่า การจัดทำแบบเรียนส่วนใหญ่มาจากความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนในระยะหลังการจัดทำแบบเรียนอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการแต่งตั้งนักวิชาการขึ้นเป็นกรรมการจัดทำแบบเรียนคัดเลือกเนื้อหา จัดทำคำอธิบาย และกิจกรรม รวมทั้งบรรณานุกรมด้วย ทั้งนี้เป็นไปโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยมิได้คำนึงถึงผู้เรียนเท่าที่ควร กล่าวคือ มิได้มีการสำรวจ หรือทำการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของผู้เรียน ซึ่งนับว่าเป็นการพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน เพราะความสนใจเป็นเครื่องเร้าให้ผู้เรียนเกิดความปรารถนาที่จะเรียน ผู้เรียนจะเรียนได้ดีและมีความตั้งใจเรียนในสิ่งที่เขาสนใจมากกว่าในสิ่งที่เขาไม่สนใจ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ทดลองและพบว่า ความสนใจของบุคคลย่อมแตกต่างกันไปตามวัย เพศ สติปัญญา อาชีพ ระดับการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม การที่จะให้เด็กศึกษาแบบเรียนซึ่งผู้ใหญ่เป็นผู้จัดทำอาจทำให้เด็กขาดความสนใจเท่าที่ควร ในการจัดทำแบบเรียนภาษาไทยของเราในปัจจุบัน แม้ผู้จัดทำจะคำนึงถึงความสนใจของเด็ก แต่ก็เป็นเพียงประเมิน

จากความคิดของผู้ใหญ่เสียแทบทั้งสิ้น มิได้สำรวจความสนใจของเด็กโดยตรงว่าเด็กจะสนใจเรื่องประเภทใดบ้าง มากน้อยเพียงไร

ฉะนั้นถ้าได้มีการสำรวจเรื่องนี้ดูบ้างจะเป็นผลดีต่อการปรับปรุงแบบเรียนโดยคำนึงถึงตัวผู้เรียนด้วย ดังนั้นเพื่อประโยชน์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกวิจัยเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3"

<u>ความมุ่งหมายในการค้นคว้า</u>

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนในแบบเรียนวรรณคดีไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กล่าวคือ

ก. ผู้เรียนมีความสนใจเรื่องใดในบรรดาเรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแบบเรียนมากน้อยเพียงไร เพราะเหตุใด

ข. ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องร้อยแก้วหรือร้อยกรองมากกว่ากัน

2. เพื่อศึกษาว่าความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนจะแตกต่างกันหรือไม่ โดยจำแนกนักเรียนตาม เพศ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

3. เพื่อศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อเรื่องประเภทอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากแบบเรียนวรรณคดีไทย

4. เพื่อศึกษาว่านักเรียนส่วนมากสนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยประเภทตัดตอนมาหรือฉบับสมบูรณ์

<u>สมมุติฐานในการค้นคว้า</u>

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจทั้งเรื่องประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง

2. เรื่องที่นักเรียนสนใจมากน้อยต่างกัน คือ

ก. เรื่องที่นักเรียนสนใจมาก ได้แก่ นิทานเวตาล นิราศพระบาท จดหมายจางวางหร่ำ ขมป่า เพราะเนื้อเรื่องสนุก อ่านเข้าใจง่าย ฯลฯ

ข. เรื่องที่นักเรียนสนใจน้อย ได้แก่ ประวัติอาจารย์ เพราะเนื้อเรื่องไม่สนุก,

พระบหานคร เพราะศัพท์ยาก เป็นต้น

3. เปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี โดยจำแนกนักเรียนออกตาม

ก. เพศ ความสนใจของเด็กหญิงและเด็กชายไม่แตกต่างกัน

ข. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสนใจไม่แตกต่างไปจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หรือต่ำ

ก. ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ไม่ว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จะมีการศึกษาอยู่ในระดับใด ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนก็ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนมีความสนใจในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องที่มีอยู่ในแบบเรียน

<u>ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า</u>

1. เพื่อทราบถึงความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยของเด็กไทยในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนของครู

2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแบบเรียนวรรณคดีไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูในการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาในวิชาภาษาไทย หรือการเลือกซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุดของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา

<u>ข้อตกลงเบื้องต้น</u>

1. ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้และได้อ่านเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนมาแล้วอย่างดี สามารถวินิจฉัยได้อย่างถูกต้อง

2. ผลการศึกษาครั้งนี้จะถือการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเป็นสำคัญ

จำนวน 500 คน เป็นชาย 250 คน หญิง 250 คน

3. แบบเรียน หมายถึงหนังสือที่บรรจุเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วให้ใช้สำหรับอ่าน (Webster's Third New International Dictionary, 1965 : 1889) แบบเรียนในที่นี้หมายถึง หนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม 3

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นในวิชาที่ได้เรียนมาในสถานศึกษา ซึ่งกำหนดด้วยคะแนนสอบ หรือคะแนนที่ผู้สอนกำหนดโดยเฉพาะในการศึกษาครั้งหนึ่ง ๆ นอกจากนี้อาจจะกำหนดด้วยคะแนนสะสมเฉลี่ย (G.P.A.) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่นี้ หมายถึงคะแนนผลการสอบภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2515 ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาในปัจจุบันเราคำนึงถึงเด็กหรือผู้เรียนเป็นสำคัญ (child centred) ดังนั้น ในการสอนสิ่งต่าง ๆ ให้กับเด็กจึงต้องคำนึงว่าเด็กสนใจใคร่รู้เพียงไร ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กจึงควรหามาตรการที่ถูกต้องและเหมาะสมด้วยการสำรวจความต้องการของเด็ก ศึกษาความต้องการของสังคมปัจจุบันในการที่จะสร้างสรรค์เด็กให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ศึกษาศิลปะการจัดทำหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กด้วย (รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก, 2515 : 281) แต่หนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันไม่สู้มีมากนัก เนื่องจากอุปสรรคบางประการ (Seminar on Children's Literature in Thailand; 1967 : 6) กล่าวคือ

ก. ราคาแพงเกินไปสำหรับเด็กจะซื้อได้

ข. หนังสือมีน้อย

ก. คนเขียนไม่ค่อยมี

ง. ผู้ใหญ่ไม่เห็นคุณค่าในอันที่จะหาซื้อให้

และจากการอภิปรายเรื่อง "การทำหนังสือสำหรับเด็ก" ที่จัดขึ้นที่หอสมุดแห่งชาติเร็ว ๆ นี้ นายกำธร สถิรกุล ได้พูดถึงปัญหาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กว่า พบปัญหาในด้านการลงทุนเพราะเด็กไม่มีเงินซื้อ หากจัดพิมพ์หนังสือเด็กจะจำหน่ายได้น้อย ทำให้โรงพิมพ์เอกชนไม่นิยมพิมพ์จำหน่าย และการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะจัดทำให้เหมาะกับเด็กจริง ๆ หากการจัดทำหนังสืออ่านสำหรับเด็กแพร่หลายก็จะเป็นแรงจูงใจทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กรักการค้นหนังสือ ซึ่งจะเป็นผลดีและเป็นสิ่งที่ชาติมุ่งหวังให้เยาวชนรักการอ่านหนังสือ

ประเทิน มหาขันธ์ (ประเทิน มหาขันธ์ : 2515 . 107-109) ได้ให้ข้อคิดว่า "การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือนั้นจะต้องเปิดโอกาสให้เด็กเลือกหนังสือที่เขาชอบ. . ตามธรรมดาเด็กชอบหนังสือที่สนองความต้องการของเขา และเด็กต่างวัยก็มีความต้องการแตกต่าง

กันออกไป" ผู้จัดทำหนังสือสำหรับเด็กไม่ว่าจะเป็นหนังสือแบบเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบทั่วไป จึงควรทราบความสนใจ หรือความต้องการของเด็กวัยต่าง ๆ เพื่อที่จะจัดหาหนังสือให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก การปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านนี้

แฮร์ริส (Albert J. Harris; 1956 : 487) กล่าวสรุปได้ว่าขั้นแรกควรให้เด็กได้อ่านหนังสือที่ง่าย สั้น และตรงกับความสนใจของเขา เมื่อเด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านแล้ว เด็กก็จะค่อย ๆ แสวงหาหนังสือชนิดอื่นมาอ่านเอง ในการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านนั้นต้องคำนึงถึงความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นจึงควรจัดทำหนังสือเด็กจำหน่ายหลาย ๆ ประเภท แต่การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กยังมีอุปสรรคนานาประการดังกล่าว เหตุนี้หนังสือที่เด็กได้อ่านอย่างแพร่หลายที่สุด เพราะเป็นหนังสือกำหนดให้อ่าน ก็คือ แบบเรียน และแบบเรียนที่จะส่งเสริมการอ่านได้ดียิ่งก็คือ แบบเรียนวรรณคดีไทย ดังนั้นการจัดทำแบบเรียนวรรณคดีไทยจึงควรคำนึงถึงหลักการที่ว่า สนองความต้องการของเด็ก ดังกล่าวข้างต้นและจะกล่าวต่อไป คือ

ทองเกรือ เกษมสุวรรณ (ศูนย์ศึกษา ; 2501 . 15) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนวรรณคดีให้บรรลุถึงจุดประสงค์ข้อที่ว่า ให้เด็กรักและนิยมวรรณคดีด้วยใจจริงว่า "ขั้นต้นครูไม่ควรบังคับว่านักเรียนจะต้องอ่านแต่เฉพาะหนังสือประเภทวรรณคดี ครูควรให้โอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนได้อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ อาจเป็นพวกนวนิยาย หรือวรรณกรรมต่าง ๆ ซึ่งเด็กจะเข้าใจง่าย เมื่อเด็กติดใจหนังสือแล้วจึงค่อยชักจูงให้เด็กสนใจอยากอ่านหนังสือที่ดีขึ้นตามลำดับ ถ้าทำเช่นนี้เด็กจะเข้าถึงวรรณคดีได้โดยง่าย การเรียนวรรณคดีมีส่วนสัมพันธ์กับวุฒิภาวะอยู่ไม่น้อย ถ้าเด็กยังไม่บรรลุวุฒิภาวะพอ บางทีก็ยากที่จะเข้าใจในวรรณคดีสูง ๆ ได้ ในการจัดหาหนังสือให้ถูกใจเด็กนั้น ครูควรศึกษาให้ทราบความต้องการ (need) และความสนใจ (interest) ของเด็ก จึงจะทราบว่าหนังสือชนิดไรที่เด็กส่วนมากชอบอ่าน เพราะเหตุใด ความต้องการของเด็กวัยรุ่นอาจจัดได้ดังนี้ คือ

1. ต้องการความมั่นคงแก่ตนเอง (need for security) ทั้งในด้านวัตถุ อารมณ์ และจิตใจ เด็กต้องการบ้านที่มีความสุข ต้องการความรักจากพ่อแม่ เพื่อนฝูง ฉะนั้น จึงชอบอ่านเรื่องเทพนิยายที่เต็มไปด้วยความสุขต่าง ๆ พอเติบโตขึ้นความรู้สึกในด้านสวัสดิภาพและความมั่นคงนี้ ก็แผ่กว้างออกไปถึงผู้อื่น ตอนนี้ชอบอ่านเรื่องชีวิตของบุคคลผู้เสียสละ

แม่หรือพ่อที่เสียสละเพื่อลูก บุคคลผู้เสียสละเพื่อประเทศชาติ ผู้เสียสละเพื่อมนุษยชาติ หรือเสียสละเพื่ออุดมคติของตน เด็กวัยรุ่นสนใจในเรื่องของวีรบุรุษ วีรสตรีต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลสำคัญผู้ได้สร้างเกียรติคุณความดีไว้ในโลก

2. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ต้องการให้เป็นที่ยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ของหมู่คณะ เมื่อเติบโตขึ้นก็ขยายวงกว้างออกไป ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติ และของโลก ต้องการให้ตนเป็นที่สนใจ เอาใจใส่ของคนอื่น จึงชอบอ่านเรื่องที่บุคคลในเรื่องได้ประสบความสำเร็จสมหวังในที่สุด หลังจากที่ได้เผชิญความยากลำบากนานาประการมา เด็กมักนำชีวิตตัวเองไปเปรียบเทียบกับตัวเอกของเรื่อง เช่น พระราชนิพนธ์บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เด็กวัยรุ่นวัยเล็กชอบฟัง แม้ว่าพระสังข์จะตกระกำลำบากนานาประการ ยิ่งตอนพระสังข์ถูกถ่วงน้ำด้วยแล้ว ถึงร้องไห้ตาบทีเดียว แต่ท้ายที่สุด พระสังข์ก็ประสบชัยชนะได้รับความรักจากพ่อแม่ ความรักใคร่ในครอบครัว และประชาชน

3. ต้องการความรัก คือ ต้องการที่จะรักใคร และอยากให้ตัวเองเป็นที่รักของใคร ๆ ด้วย ความรักทำให้อบอุ่น ทำให้รู้สึกว่าเราไม่ใช่ตัวคนเดียวในโลก เด็ก ๆ ชอบอ่านเรื่องความรักในครอบครัว ระหว่างพ่อ แม่ ลูก แม้นอกบ้านจะทุกข์ยากลำบากอย่างไร พอวัยรุ่นชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว ซึ่งวรรณคดีไทยส่วนมากก็มีเรื่องทำนองนี้อยู่แล้ว แต่ครูควรระมัดระวังอย่าให้เด็กเกลิบเคลิ้มฝันเป็นพระเอกนางเอกจนลืมนึกถึงชีวิตที่จริงแท้ไป

4. ต้องการประสบความสำเร็จ ต้องการให้ตัวเองมีค่าให้ใคร ๆ ชมเชย ฉะนั้นจึงชอบอ่านเรื่องของบุคคลผู้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตได้ ขุนแผนเป็นตัวอย่างที่ดีมีลักษณะสมชายชาตรีพอที่จะทำให้เด็กวัยรุ่นติดใจได้ ผู้หญิงในเรื่องพระอภัยมณีที่เก่งกล้าสามารถหลายคน เช่น สุวรรณมาลี เสาวกนธ์ ฯลฯ พอที่จะทำให้เด็กผู้หญิงสนใจได้ ถ้ากรูนำให้ดีแล้ว เด็กจะไม่รู้สึกว่าเรื่องเหล่านี้เก่าล้าสมัยเกินไป ครูอาจนำเหตุการณ์ปัจจุบันต่าง ๆ ที่เด็กกำลังสนใจโยงเข้าหาเรื่องในวรรณคดี

5. ต้องการอยากรู้ ต้องการเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง เพื่อให้ตนมีความมั่นใจว่ามีได้ด้อยในเชิงวุฒิปัญญากว่าผู้อื่น วรรณคดีให้ความรู้ทั่วไปและทัศนะต่าง ๆ ได้มาก ถ้ากรูได้สังเกตว่าเด็กสนใจอยากรู้เรื่องราวอะไรให้ละเอียดออกไปในวรรณคดีแต่ละเรื่อง ครูควรสนับสนุน

ที่กันกว้าหากวามรู้ให้ หรือให้คำแนะนำชี้แจงตามสมควร

6. ต้องการความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหลังจากได้เรียนหรือทำงานจนสมองเหน็ดเหนื่อยแล้ว วรรณคดีประเภทเบาสมองจะช่วยคลายความตึงเครียดได้เป็นอย่างดี เด็กอาจเลือกอ่านเรื่องที่ตนถูกใจแม้ไม่ใช่หนังสือวรรณคดี

7. ต้องการความพึงพอใจในสุนทรียะ ความรักสวยรักงาม"

เมื่อเราทราบความต้องการโดยทั่วไปของเด็กวัยรุ่นแล้ว เราก็อาจเลือกเนื้อหาให้สนองความต้องการของเด็กได้ อย่างไรก็ตามเด็กแต่ละคนก็มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไป รัสเซล (David H. Russel; 1961 · 393-398) กล่าวว่า "เด็กจะสนใจอ่านหนังสือประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เพศ อายุ ความสามารถทางสมองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจที่ต่างกันไป คือ ยอร์จ ดับบลิว นอร์เวลล์ (George W. Norvel; 1950 : 75-79) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย พบว่า "ความยากง่ายของเนื้อหาและเพศของผู้เรียนย่อมเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสนใจ รสนิยม และสร้างทักษะในชั้นเรียนได้มาก การบังคับให้ผู้เรียนมีความสนใจวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือตอนใดตอนหนึ่งโดยเฉพาะนั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดความยุ่งยากใจและเห็นว่าเป็นเรื่องเรียนยาก กับมีความซับซ้อนทำให้ไม่สามารถเข้าถึงวรรณคดีได้"

นอกจากนี้เพศทางบ้าน เจตนคติ ความสามารถของเด็กยังทำให้เด็กสนใจในเรื่องราวแตกต่างกันออกไปอีกด้วย (M.H. Arbuthnot; 1947 : 16) อนึ่งหนังสือวรรณคดีที่เด็กชอบและอ่านอย่างเพลิดเพลิน ด้วยความเข้าใจซาบซึ้งนั้น จะต้องมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันซึ่งเหมาะกับระดับวุฒิภาวะของเด็กด้วย (Ruth G. Strickland; 1898 : 38-39)

ความสนใจของเด็กแต่ละวัยย่อมแตกต่างกันไป ซึ่งมีผู้วิจัยไว้คือ

เทอร์แมน และลิมา (Terman & Lima; 1935 : 377) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในปี ก.ศ. 1925 ปรากฏผล คือ

อายุ 12 ขวบ ชอบอ่านชีวประวัติ ชีวิตเกี่ยวกับบ้านและโรงเรียน ได้รับความสนใจ

เป็นพิเศษ เด็กชายชอบอ่านเรื่องผจญภัย เด็กหญิงเริ่มชอบอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่

อายุ 13 - 14 ขวบ เด็กมีความสนใจใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมักสัมพันธ์กับงานอดิเรก เด็กชายชอบอ่านเรื่องกลไก และวิทยาศาสตร์มากขึ้น เด็กหญิงชอบอ่านนวนิยายรัก ๆ ใคร่ ๆ และบางครั้งก็อ่านเรื่องผจญภัยของเด็กชาย

อายุ 15 ขวบ เด็กวัยนี้ชอบอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไปน้อยลง เริ่มสนใจหนังสือประเภทหนึ่งประเภทใดโดยเฉพาะ"

เมื่อความสนใจในหนังสือประเภทเพ้อฝันลดน้อยลง เด็กก็ชอบอ่านหนังสือประเภทวิชาการมากขึ้น ซึ่ง ไลเนส (Paul L. Lyness; 1951 : 449-467) ได้ศึกษาเด็กชั้นต่าง ๆ ซึ่งเทียบได้กับชั้น ประถมปีที่ 5, 7 มัธยมศึกษาปีที่ 2, 4 รวมทั้งสิ้น 1418 คน พบว่าเด็กสนใจอ่านเรื่องผจญภัยเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และสนใจในนิทานตะวันตกลดลงตามลำดับ หลังจากขึ้นถึงขีดสูงสุดในชั้นประถมปีที่ 5 เด็กสนใจเรื่องกีฬาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และสนใจมากที่สุดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แต่ก็ยังได้รับความสนใจรอง-เรื่องผจญภัย ลึกลับ และกีฬา ในทุกชั้นเรียน เรื่องประวัติศาสตร์ และนวนิยายทางประวัติ-ศาสตร์ได้รับความนิยมเป็นอันดับเจ็ดในชั้นประถมปีที่ 5 ความนิยมลดลงในชั้นประถมปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจะกลับคืนอันดับ 7 ตามเดิมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องศิลปและดนตรีลดลงในชั้นประถมปีที่ 5 ส่วนเรื่องเกี่ยวกับความรักเพิ่มขึ้นมากที่สุดในระยะหลัง แต่เรื่องตลกและจบลงอย่างมีความสุข ได้รับความสนใจมากในทุกชั้นเรียน

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่า เด็กในวัยเดียวกันมีความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแนวเดียวกัน แต่จะเริ่มมีความสนใจเป็นเอกเทศยิ่งขึ้นเมื่ออายุ 15 ปีขึ้นไป นอกจากวัยจะทำให้ความสนใจของเด็กแตกต่างกันแล้ว เพศก็มีส่วนทำให้ความสนใจของเด็กแตกต่างกันด้วย ซึ่ง นอร์เวลล์ (George W. Norvell; 1950 : 6) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของเด็กชั้น 5 - ชั้น 12 จำนวน 50,000 คน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เรื่องที่เด็กผู้ชายสนใจคือ เรื่องผจญภัย สงคราม กีฬากลางแจ้ง ชีวิตนักเรียน เรื่องลึกลับ รวมทั้งเรื่องสืบสวน เรื่องตลกง่าย ๆ เรื่องสัตว์ต่าง ๆ เรื่องเกี่ยวกับความรักชาติ และเด็กผู้ชายชอบตัวละครที่เป็นผู้ชายมากกว่าตัวละครที่เป็นผู้หญิง

2. เรื่องที่เด็กผู้ชายไม่สนใจ คือเรื่องรักและเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ชีวิตในบ้านและในครอบครัว คำสั่งสอน ศาสนา ปรัชญา การพรรณนาอย่างละเอียด ธรรมชาติ (ดอกไม้ ต้นไม้ นก ฯลฯ) และเรื่องที่ตัวละครเป็นผู้หญิง

3. เรื่องที่เด็กหญิงชอบเป็นพิเศษ คือ การผจญภัยที่ไม่รุนแรงนัก เกมส์ต่าง ๆ ชีวิตนักเรียน เรื่องสืบสวน และเรื่องลึกลับต่าง ๆ เรื่องตลก เรื่องสัตว์ เรื่องความรักชาติ ความรักและอารมณ์อื่น ๆ ชีวิตในบ้านและในครอบครัว เด็กผู้หญิงชอบตัวละครทั้งที่เป็นผู้หญิงและเป็นผู้ชาย

4. เรื่องที่เด็กผู้หญิงไม่ชอบ คือ เรื่องการผจญภัยอย่างรุนแรง รวมทั้งการสงครามด้วย การพรรณนาอย่างละเอียด คำสั่งสอน ธรรมชาติ

5. เป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องที่ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายไม่ชอบนั้น เด็กผู้หญิงจะหนอ่านเรื่องเหล่านี้ได้มากกว่าเด็กผู้ชาย

ผลการวิจัยของมีด (Magaret Mead; 1963 · 707-711) ก็แสดงว่าเพศมีผลต่อความสนใจของเด็ก คือเด็กชายและหญิงจะแตกต่างกัน คือ เขาใช้กลุ่มตัวอย่าง 275 คน โดยแบ่งหนังสืออออกเป็น 8 ประเภท แล้วตั้งชื่อหนังสือให้สอดคล้องกับประเภทของหนังสือประเภทละ 4 เรื่อง เพื่อสำรวจว่าเด็กชอบอ่านเรื่องประเภทใด ผลปรากฏว่า

อันดับของความสนใจ	เด็กชายชอบ	เด็กหญิงชอบ
1	ผจญภัย	สมบัติ
2	ประวัติศาสตร์	ตลก
3	สมบัติ	ความสุข
4	ความสุข	ครอบครัว
5	ตลก	ผจญภัย
6	โลกปัจจุบัน	ประวัติศาสตร์
7	ความวิตกกังวล	ความวิตกกังวล
8	ครอบครัว	โลกปัจจุบัน

จะเห็นว่าเด็กชายชอบอ่านเรื่องผจญภัยและประวัติศาสตร์มากกว่าเด็กหญิง และเด็กหญิงชอบอ่านเรื่องสมบัติและเรื่องเกี่ยวกับกรอบครัวมากกว่าเด็กชาย แต่ได้มีผู้วิจัยอื่น ๆ ได้วิจัยถึงเรื่องที่เด็กหญิงและเด็กชายสนใจเหมือนกัน และต่างกันอีก คือ ไวท์เฮด (Robert Whitehead, 1968 : 13) ได้ศึกษาความสนใจของเด็กชายหญิง อายุระหว่าง 12 - 14 ปี สรุปผลคือ

เรื่องที่ทั้งเด็กชายและหญิงชอบ คือ

เรื่องการผจญภัย และเรื่องลึกลับ เรื่องชีวิตชาวอเมริกันทั้งสมัยบุกเบิกและสมัยปัจจุบัน เรื่องชีวประวัติ และเรื่องเพ้อฝัน เรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องตลกขบขัน เรื่องเทพนิยาย นิทาน และเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ ฯลฯ

เรื่องที่เด็กชายชอบมากกว่าเด็กหญิง คือ เรื่องวิทยาศาสตร์ และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เรื่องกีฬา ส่วนเรื่องที่เด็กหญิงชอบมากกว่าเด็กชาย คือ เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ และเรื่องรักใคร่

สำหรับการวิจัยเรื่องความสนใจของเด็กดังกล่าวข้างต้นทำให้เราเห็นว่า เด็กที่มีวัยและเพศต่างกัน ย่อมมีความสนใจต่างกัน และเรื่องประเภทใดที่เด็กสนใจมากน้อยต่างกันเพียงไร แต่ผลเหล่านี้เป็นการวิจัยกับเด็กต่างประเทศทั้งสิ้น ดังนั้นหากเราจะศึกษาผลการวิจัยเรื่องความสนใจของเด็กไทยดูบ้าง ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่ง สุมาลี พรหมไทย (สุมาลี พรหมไทย , 2503 : 45) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี โดยการสำรวจการยืมหนังสือของนักเรียนจำนวน 171 คน และออกแบบสอบถามนักเรียนอีกจำนวน 270 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 สนใจในนิทาน นวนิยาย สัตว์ และกีฬา เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงเริ่มมีรสนิยมในการอ่านต่างกัน เด็กผู้ชายเริ่มสนใจในเรื่องโกบาล เด็กผู้หญิงชอบเรื่องลึกลับ นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 เริ่มแสดงเอกัตภาพทางรสนิยมของตนเองในการเลือกหนังสือ เริ่มสนใจในชีวิตครอบครัว นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 เริ่มค้นคว้าว่า ชีวิตคืออะไร เด็กผู้หญิงชอบเรื่องชีวประวัติของสตรี เด็กผู้ชายชอบเรื่องชีวประวัติของบุรุษและเรื่องผจญภัย และ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 . 105) ได้สำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนวิสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา

ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี จำนวน 500 คน ผลมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจ – สังคม ต่างกัน มีความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันบ้าง แต่ไม่มีนัยสำคัญ

2. ผู้ที่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเรื่องเบาสมอง นิทาน นิยาย เรื่องตลกขบขัน เป็นผู้ที่อยู่ในหมู่อายุ 12 – 14 ปี และ 15 – 17 ปี มากกว่าผู้ที่อยู่ในหมู่อายุ 18 – 21 ปี อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการอ่านหนังสือในประเภทอื่น ๆ นั้น แตกต่างกันบ้าง แต่ไม่มีนัยสำคัญ

3. นักเรียนชายในโรงเรียนวิสามัญศึกษาอ่านหนังสือประเภทความรู้ ประวัติศาสตร์ สารคดี สูงกว่านักเรียนชายในโรงเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ นั้น แตกต่างกันบ้างแต่ไม่มีนัยสำคัญ ส่วนนักเรียนหญิงในโรงเรียนวิสามัญศึกษาอ่านหนังสือประเภทเบาสมอง นิทาน นิยาย เรื่องตลกขบขัน สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ นั้นแตกต่างกันบ้างแต่ไม่มีนัยสำคัญ

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ่านหนังสือประเภทความรู้ ประวัติศาสตร์ สารคดี สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ มีจำนวนผู้อ่านแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่มีนัยสำคัญ

5. นักเรียนหญิงอ่านเรื่องเบาสมอง นิทาน นิยาย เรื่องตลกขบขัน สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญ อัตราส่วนร้อยของนักเรียนหญิงที่ชอบอ่านเรื่องชีวิต มีมากกว่านักเรียนชายเล็กน้อย และอัตราส่วนร้อยของนักเรียนชายที่ชอบอ่านข่าวสารคดี และเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมนั้น มีมากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย แต่ความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญเชิงสถิติ

ในปี พ.ศ. 2511 อรพินท์ สวาสดิพันธ์ (อรพินท์ สวาสดิพันธ์ , 2511 54–56) ได้ศึกษาเด็กชั้นประถมปีที่ 5 ว่าสนใจอ่านเรื่องประเภทใดบ้าง ในจำนวนเรื่องประเภทต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนกำหนดไว้ โดยจำแนกตามเพศ ระดับอายุ ชนิดของอาชีพบิดามารดา และระดับความสามารถในการอ่านกลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน เป็นชาย 170 คน หญิง 140 คน เครื่องมือใช้แบบสอบถามส่วนบุคคล แบบทดสอบวิชาอ่านและแบบสำรวจความสนใจในการอ่าน

เป็นอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูล ผลการค้นคว้าสรุปว่า

1. เด็กในกลุ่มตัวอย่างชอบอ่านเรื่องประเภทต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เรื่องสมมุติ กิจกรรมในครอบครัว ความสุข วิทยาศาสตร์ ข่าวความเคลื่อนไหวในประเทศ ข่าวความเคลื่อนไหวในต่างประเทศ เรื่องตลก ประเพณีของชาติต่าง ๆ และเรื่องเศร้าสลดใจ

2. เด็กในกลุ่มตัวอย่างชอบอ่านเรื่องประเภทสมมุติ จำนวนร้อยละ 91.6 จัดว่าสูงสุดในบรรดาเรื่องที่เด็กชอบทั้งหมด และชอบอ่านเรื่องประเภทเศร้าสลดใจ มีจำนวนเพียง 47.52 ซึ่งจัดว่าต่ำสุดในบรรดาเรื่องที่เด็กชอบทั้งหมด

3. เด็กในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อแบ่งตามเพศ ระดับอายุ ประเภทอาชีพของบิดามารดา และระดับความสามารถในการอ่านแล้ว ปรากฏว่า มีความสนใจในการอ่านเรื่องประเภทต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบว่าเด็กแต่ละกลุ่มชอบอ่านเรื่องประเภทหนึ่งแตกต่างกันหรือไม่ ทราบได้ว่าเด็กในกลุ่มต่าง ๆ ชอบอ่านเรื่องบางประเภท ซึ่งได้แก่ ธรรมชาติศึกษา ประวัติศาสตร์ ประเพณีของชาติต่าง ๆ และเรื่องเศร้าสลดใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การวิจัยเรื่องที่เด็กวัยรุ่นสนใจอ่านนี้ ส่วนใหญ่จะได้ผลคล้ายคลึงกัน อาจสรุปได้ตามผลการวิจัยของ วาสนา วีรผลิน (วาสนา วีรผลิน ; 2504 . 60) ซึ่งวิจัยเรื่องหนังสือที่เด็กวัยรุ่นสนใจอ่าน คือ

ก. นวนิยาย และวรรณคดี นักเรียนชายและหญิงนิยมอ่านมากเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียนหญิงนิยมอ่านหนักไปในทางนิยายรัก นิยายชีวิต เป็นส่วนใหญ่ ถัดลงไปได้แก่ หนังสือพวกสืบสวนคดีอาชญากรรมต่าง ๆ และหนังสือตลกขบขัน เบาสมอง นักเรียนชายอ่านหนังสือหนักไปในทางการผจญภัย สืบสวน อาชญากรรม ประเภทรองลงไป คือ ตลกขบขัน นิยายรัก นิทาน ฯลฯ

ข. ความรู้ทางวิชาการ หนังสือประเภทนี้ได้รับความนิยมอ่านจากนักเรียนชายและหญิง เป็นอันดับรองลงไป นักเรียนชายนิยมอ่านหนักไปทางหนังสือวิทยาศาสตร์ และความรู้ทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ ถัดลงไปได้แก่ความรู้ทางประวัติศาสตร์ นักเรียนหญิงนิยมอ่านหนักไปทาง-

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK. THAILAND

ประวัติศาสตร์ และความรู้ทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ และนิยมอ่านความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นอันดับรองลงมา

ค. สารคดี ทั้งนักเรียนชายและหญิงนิยมอ่านคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกับความรู้ทางวิชาการ แต่บางชั้นนิยมอ่านประเภทความรู้ทางวิชาการมากกว่าประเภทสารคดี หนังสือประเภทสารคดีนี้ นักเรียนชายนิยมอ่านหนังสือสารคดีทั่วไป เป็นอันดับหนึ่ง และนิยมอ่านสารคดีท่องเที่ยวและชีวประวัติ เป็นอันดับรองลงมา สำหรับนักเรียนหญิงนิยมอ่านหนังสือชีวประวัติเป็นอันดับหนึ่ง สารคดีท่องเที่ยวเป็นอันดับสอง สารคดีทั่วไปเป็นอันดับสาม

หนังสือที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุดทั้งนักเรียนชายและหญิง คือหนังสือศาสนา และเบ็ดเตล็ด

จากผลการวิจัยทั้งของต่างประเทศและของไทย ทำให้เราเห็นแนวทางว่า เด็กในวัยต่างกัน และเพศต่างกัน มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ต่างกัน แต่เด็กจะมีความสนใจร่วมกันอยู่ด้วย ในระยะหนึ่งเด็กจะเริ่มมีความสนใจเป็นเอกเทศของตนยิ่งขึ้น และความสนใจนี้จะมั่นคงยิ่งขึ้นเมื่ออายุยี่สิบปีขึ้นไป แต่ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เพราะความสนใจนี้มีพื้นฐานจากสิ่งต่อไปนี้ (William A. Mehrens & Irvin J. Lehmann; 1969 : 218)

1. ความสนใจเกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเกิดขึ้นเอง
2. ความสนใจพัฒนามาจากผลของการที่บุคคลผูกพันกับงานหรือกิจกรรม
3. ความสนใจของเด็กมักจะไม่แน่นอนจนกว่าอายุ 20 ปีขึ้นไป และจะแน่นอนขึ้นจากอายุ 25 ปี อาจเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย
4. คนที่มีอาชีพต่างกันอาจจะชอบหรือไม่ชอบในงานต่าง ๆ เหมือนกัน
5. ความสนใจนี้อาจถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้
6. ความสนใจจะเป็นสิ่งเร้าให้บุคคลทำปฏิกิริยา

สำหรับความสนใจในการอ่านเรื่องต่าง ๆ จะมีมากกว่าความต้องการ (need) ในการอ่าน (Report of a Researeh Study Mysore Adult Education Council; 1-5) เพราะฉะนั้นหากมีเรื่องที่น่าสนใจและตรงกับความสนใจของเด็ก เด็กก็จะเกิดความต้องการในการอ่านได้ การเลือกเรื่องหรือจัดทำหนังสือให้น่าสนใจ – นั้นต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ ประการ ซึ่งจะก่อให้เกิดความน่าอ่าน ลักษณะ 3 ประการของความน่าอ่าน คือ ความน่าสนใจ

042955

ความชัดเจนอ่านง่าย และความเข้าใจได้ง่าย เป็นสิ่งซึ่งสัมพันธ์กัน ความน่าสนใจมีได้ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่อง และใจความเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ขนาด แบบ ความยาวของเส้นบรรทัด และความชัดเจน ตลอดจนสีของภาพ ความน่าสนใจยังขึ้นอยู่กับแบบฉบับ หรือเนื้อเรื่องที่แสดงออกในหนังสือ องค์ประกอบของความน่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ความยาก ความยากของหนังสือทำให้ไม่สามารถติดตามแนวความคิดของผู้เขียนได้ ทำให้เกิดสูญเสียการเชิญชวนให้คนอ่าน ความง่ายของการอ่าน หรือความเข้าใจขึ้นอยู่กับศัพท์ที่ใช้และโครงสร้างของประโยค และยังขึ้นอยู่กับความสนใจในเนื้อเรื่องของผู้อ่าน หนังสือประเภทที่เป็นนามธรรม ย่อมจะอ่านยากและเข้าใจยาก องค์ประกอบของแบบฟอร์ม อาจจะเป็นผลต่อความเข้าใจ อนุเฉทที่ดี วลีที่เหมาะสม และบทสั้น ๆ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเข้าถึงความคิดของผู้เขียน เนื่องจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านี้จะเป็นแนวทางให้ผู้จัดทำหนังสือสำหรับเด็กและแบบเรียนได้พิจารณา เพราะความน่าอ่านของหนังสือย่อมก่อให้เกิดความสนใจอยากอ่านด้วย เดล และ ชอลล์ (Edgar Dale, and Jeanene S. Chall; 1949 : 23) ได้ให้คำจำกัดความของความน่าอ่านว่า "เป็นผลรวมของเนื้อเรื่องทั้งหมดที่พิมพ์ลงในหนังสือ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของผู้อ่าน ความสำเร็จที่ว่าต่อผู้อ่านก็คือ ความเข้าใจ ความเร็วในการอ่าน และพบความน่าสนใจในเนื้อเรื่องนั้น ๆ"

เมื่อเราทราบว่าความน่าอ่านจะต้องพิจารณาทั้งเนื้อหาและรูปแบบ ฝ่ายผู้พิมพ์เป็นผู้จัดทำรูปแบบให้น่าอ่าน การเลือกเนื้อหาในปัจจุบันของหนังสือเด็ก ยังไม่มีใครค้นคว้าวิจัยกันอย่างจริงจัง ซึ่งควรมีหลักเกณฑ์ในการเลือก กล่าวคือ (National Council of Educational Research and Training India; 1970 : 6) Department of Textbooks ของประเทศอินเดีย ได้กล่าวถึงการเลือกเนื้อหาไว้ว่า การเลือกตำราเรียนนั้นจะต้องคำนึงถึงว่าจะสอนอะไร และมากน้อยเพียงไร สำหรับเนื้อหาต้องคำนึงถึงคำศัพท์ โครงสร้างของภาษา และสารัตถะของเรื่อง (theme) ซึ่งจะต้องเหมาะสมกับระดับชั้น ต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนระยะเวลาที่เรียน รวมทั้งต้องคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนด้วย ดังนั้นเมื่อมีการประเมินผลแบบเรียน จึงอาจทำได้โดยใช้แบบสำรวจ (Checklist), แบบสอบถามนักเรียน (Student Questionnaire) แบบสอบถามครู (Teacher Questionnaire) และการจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale)

ดำรง มัธยมนันทน์ (ดำรง มัธยมนันทน์ , 2507 . 172) ได้กล่าวถึงการเลือกเรื่องว่า "ข้อสุดท้ายที่เราจะลืมไม่ได้ในการเขียนก็คือ ผู้ที่อ่าน ผู้อ่านคือใคร ดังนั้นในการเขียนเราจะต้องพิจารณา คือ

ก. ระดับของคนอ่านเป็นอย่างไร ในแง่

- ระดับการศึกษา
- ระดับของภาษาที่ใช้

ข. ความสนใจของผู้อ่าน ว่าผู้อ่านมีความสนใจในเรื่องประเภทใด อย่างไร ในการศึกษาดูความสนใจของผู้อ่านนั้น ต้องมีการศึกษาวิจัยด้วย"

เมื่อเราได้ทราบหลักเกณฑ์และผลการวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบเรียนที่จะช่วยให้เด็กสนใจ และดำเนินไปตามเป้าหมายแล้ว ลองดูหลักเกณฑ์การเลือกแบบเรียนวรรณคดีไทยของเราบ้าง จากการสัมภาษณ์ นายเปลื้อง ณ นคร ซึ่งเป็นกรรมการในการจัดทำแบบเรียนวรรณคดีไทย พ.ศ. 2505 ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่องโดยพิจารณาว่า

1. เป็นวรรณคดีสำคัญ ๆ ที่ไม่ยากเกินไป กล่าวได้ว่าต้องแต่งดี แสดงวัฒนธรรม สำนวนดี และมุ่งให้ความรู้

2. ความยากง่ายดูตามหลักสูตร และดูตามความมุ่งหมายของการเรียนภาษาไทยระดับนั้น ๆ

3. สัดส่วนระหว่างร้อยแก้ว และร้อยกรอง พอเหมาะ คือให้เด็กได้เห็นวรรณคดีทั่ว ๆ ไปได้ดีที่สุด มุ่งให้เด็กรู้จักวรรณคดีอย่างกว้าง ๆ

4. การตัดตอนมาเรียนจะสนองความมุ่งหมายในข้อ 3 การตัดตอนจะตัดตอนเอาที่ดีที่สุดมาให้เรียนเพื่อนักเรียนจะได้รู้จักวรรณคดีมากเล่ม และจะได้ติดตามอ่านฉบับเต็มต่อไป

5. คำนึงถึงวัยของเด็ก และจิตวิทยาการศึกษา

จากหลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่องแบบเรียนวรรณคดีไทย ก็พยายามจะให้ได้คุณค่ามากที่สุด และผู้จัดทำก็เห็นว่าเหมาะสม แต่อาจจะมีข้อบกพร่องบ้าง หากจะได้มีการสำรวจหรือสอบถามผู้เรียนผู้ใช้ ก็คงจะมีประโยชน์ยิ่งขึ้นในการปรับปรุงแบบเรียนคราวต่อไป สำหรับแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้มีผู้ให้ข้อคิดต่าง ๆ ไว้ คือ สว่าง (สว่าง ; วิทยาสาร , 2508 10)

ได้พูดถึงความเหมาะสมของแบบเรียนวรรณคดีไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า

1. ได้รวมเรื่องประวัติของผู้แต่งไว้หลายท่าน ทำให้นักเรียนได้รู้จักท่านทั้งหลายเหล่านั้น พร้อมกับงานของท่าน โดยได้อ่านประวัติย่อ ๆ

2. จากหนังสือนี้ ผู้อ่านจะได้เห็นลีลาการแต่งหลายประเภท เช่น โคลง กลอนต่าง ๆ ปาฐกถา นิทาน และการแต่งประวัติบุคคลสำคัญ เป็นต้น

3. ได้ตัดตอนมาจากหนังสือหลายเล่ม เป็นการชวนให้นักเรียนติดตามต่อ ๆ ไป และค้นคว้าหาอ่านตอนต่อ ๆ ไป นับว่าเป็นการส่งเสริมการอ่านหนังสือที่ดีที่สุด

4. เรื่องทุกเรื่องในหนังสือนี้ ล้วนเป็นเรื่องที่คัดเลือกมาแล้วว่า เป็นเรื่องที่ดีมีคุณประโยชน์ จึงไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่นักเรียน

5. จัดทำขึ้นเพื่อช่วยการอ่านของนักเรียนโดยแท้ กล่าวคือ ท้ายบทของทุกบทมีคำอธิบายศัพท์ และกิจกรรมเพื่อได้ทดสอบความเข้าใจช่วยให้เกิดความรู้จริงจัง

6. จัดเรื่องยากง่ายไว้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ไม่ยากจนเกินเข้าใจ ไม่ง่ายจนชวนเบื่อ ดังนั้นจึงชวนให้นักเรียนอ่านได้โดยสนุกสนาน

7. จากหนังสือนี้ นักเรียนอาจยึดถือเอาเป็นแบบอย่างของการแต่งได้ทุกเรื่อง เพราะได้คัดสรรมาแล้วว่า แต่งได้ถูกต้องและไพเราะสมควรเป็นแบบอย่างอันดีได้

และความเห็นของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนหนึ่งที่มีต่อหนังสือเวนิสวาณิช (เทือก กุสุมา ณ อยุธยา ; 2505 : 152) ว่า

"ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดีเล่มหนึ่งทีเดียว อ่านแล้วรู้สึกเพลินน่าติดตาม เพราะเป็นหนังสือที่ไขให้เห็นการแก้ปัญหาด้วยปัญญาอันเฉียบแหลมของหญิงที่มีสติปัญญาดี และข้าพเจ้ามีความเห็นว่า หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่มีคำเปรียบเทียบดี" และนักเรียนอีกคนหนึ่งให้ความเห็นว่า "วรรณคดีไทย สำหรับข้าพเจ้าแล้วเห็นว่าน่าสนใจอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าก็ว่าการเรียนวรรณคดีไทยที่ได้พบมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าชอบอ่านกลอน โคลงต่าง ๆ และชอบแปล ส่วนเรื่องวรรณคดีแบบร้อยแก้วนั้น ข้าพเจ้าสนใจนวนิยายไทยเก่า ๆ ที่เป็นกลอนก็ดี แล้วแปลออกมาเป็นร้อยแก้วธรรมดา เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน อิเหนา รามเกียรติ์ พระอภัยมณี เป็นต้น"

จากความคิดเห็นของนักเรียนหญิงดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าเด็กพอใจในแบบเรียนที่เป็นเรื่องยาว และประเภทร้อยกรอง ร้อยแก้ว ด้วย ซึ่งก็ตรงกับข้อเสนอของนายเทือก กุสุมา-ณ อยุธยา (เทือก กุสุมา ณ อยุธยา , 2505 . 176) ว่า "ลักษณะแบบเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการนั้น มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง และมีเรื่องสั้นกับเรื่องยาวที่คัดมาเฉพาะตอน เช่น แบบเรียนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้"

จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว อาจสรุปเป็นเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำแบบเรียนวรรณคดีอย่างกว้าง ๆ ได้ ก็อ

1. การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือนั้น จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กเลือกหนังสือที่เด็กสนใจ ดังนั้นจึงควรศึกษาความสนใจของเด็กและจัดทำหนังสือเด็กหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้เด็กเลือกอ่านตามใจชอบได้

2. ในการปลูกฝังให้เด็กรักและนิยมวรรณคดีด้วยใจจริง ครูไม่ควรบังคับว่านักเรียนจะต้องอ่านแต่หนังสือวรรณคดีเท่านั้น ควรให้นักเรียนได้อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น นวนิยายที่อ่านง่าย ๆ และน่าสนใจ แล้วจึงชักจูงให้เด็กอ่านหนังสือวรรณคดีตามลำดับ

3. เด็กสนใจอ่านหนังสือประเภทใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เพศ อายุ ความสามารถทางสมอง สิ่งแวดล้อมและเจตนคติ ในวัยเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องต่าง ๆ ไปในทำนองเดียวกัน ครั้นวัยรุ่นอายุ 15 ปีขึ้นไป เด็กเริ่มมีความสนใจเรื่องเป็นเอกเทศของตน และความสนใจนี้จะมั่นคงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่ออายุ 20 ปีขึ้นไป

4. ความน่าอ่านของหนังสือขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความยากง่ายของเนื้อหาวิชา เนื้อเรื่องสนุกสนาน และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก การใช้ศัพท์สำนวนพอเหมาะกับระดับวุฒิภาวะของเด็ก ตลอดจนรูปแบบ เป็นต้น มีส่วนช่วยให้เด็กสนใจอ่านด้วย

5. ในการจัดทำหนังสือต่าง ๆ ควรคำนึงถึงระดับของคนอ่านในแง่การศึกษาและภาษาที่ใช้ อีกประการหนึ่งก็คือ ควรคำนึงถึงความสนใจของผู้อ่าน เป็นสำคัญ

จะเห็นว่าในการจัดทำหนังสือไม่ว่าจะเป็นหนังสือแบบเรียน หรือหนังสืออ่านทั่วไป จะมีหลักเกณฑ์สำคัญร่วมกันข้อหนึ่งคือ "คำนึงถึงความสนใจของผู้อ่าน ดังมีผู้วิจัยเป็นเอกสารในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งวิจัยในเรื่องนี้ไว้มากดังกล่าวแล้ว อันจะเป็นแนวทางในการวิจัยถึงเรื่องนี้ดังจะได้กล่าวต่อไป.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ในการวิจัยเพื่อศึกษาถึงเรื่องความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแบบเรียนวรรณคดีนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือก และใช้เครื่องมือ ตลอดจนการจัดกระทำข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. <u>แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง</u>

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2515 ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร รวม 12 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 500 คน แยกประเภทได้ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนรัฐบาล แยกตามเพศ

โรงเรียน	จำนวน		รวม
	ชาย	หญิง	
1. วัดสิงห์	35	35	70
2. เทพลีลา	20	20	40
3. สายน้ำผึ้ง	-	40	40
4. สตรีวิทยา	-	30	30
5. ปทุมคงคา	30	-	30
6. สาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน	40	-	40
	125	125	250

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนราษฎร์ แยกตามเพศ

โรงเรียน	จำนวน		รวม
	ชาย	หญิง	
1. อำนวยศิลป์	45	-	45
2. เซ็นต์คาเบรียล	40	-	40
3. ผะดุงศิษย์วิทยา (ชาย)	40	-	40
4. ผะดุงศิษย์วิทยา (หญิง)	-	40	40
5. วัฒนาวิทยาลัย	-	45	45
6. สตรีประเทืองวิทย์	-	40	40
	125	125	250

เหตุผลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ เพราะโรงเรียนทั้งหมดอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ย่อมไม่แตกต่างกันมากนัก ประการหนึ่ง เหตุผลอีกประการหนึ่ง คือกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีลักษณะแตกต่างกันโดยความรู้เบื้องต้นของบิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนบางโรง เช่น โรงเรียนเทพลีลา หรือโรงเรียนวัดสิงห์ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในขั้นประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และนักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยาหรือโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ผู้ปกครองของเด็กจะมีการศึกษาอยู่ในขั้นมัธยมศึกษา และอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และไม่มีผู้ปกครองที่ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย อนึ่ง ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพยายามสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้เป็นตัวแทนได้กว้างขวางที่สุด จึงเลือกนักเรียนทั้งโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลที่มีสภาพแตกต่างกันดังกล่าวแล้ว

1.2 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแยกกลุ่มตัวอย่างตาม

1.2.1 เพศ คือ ชาย และหญิง

1.2.2 ระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองซึ่งแยกเป็น 3 ระดับคือ

- ระดับอุดมศึกษา จบปริญญาตรีขึ้นไป
- ระดับมัธยมศึกษา
- ระดับประถมศึกษา
- และไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แยกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่มสูง 70 % ขึ้นไป
- กลุ่มกลาง 50 – 69 %
- กลุ่มต่ำ 49 % ลงมา ดังตาราง 1, 2, 3, 4 ตามลำดับ

ตาราง 3 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	จำนวนนักเรียน
1. ระดับอุดมศึกษา	139
2. ระดับมัธยมศึกษา	142
3. ระดับประถมศึกษา	185
4. ไม่เคยเข้าโรงเรียน	34
รวม	500

ตาราง 4 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน
1. ผลสัมฤทธิ์สูง	111
2. ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	286
3. ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	103
รวม	500

2. <u>เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล</u>

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ถามข้อเท็จจริงส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่อง ความสนใจของนักเรียนในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย และเรื่องต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากแบบเรียนจำนวน 5 ข้อใหญ่

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงลักษณะแบบสอบถามที่ดีของ คาร์เตอร์ วี. กูด (Carter V. Good, 1954 : 614-622) หลักการวัดความสนใจของเมเรนส์ (William A. Mehrens & Irvin J. Lehmann; 1963 : 218) และการวัดความสนใจของ มิชีลส์ (W. J. Micheels; 1950 : 59)

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก่อนที่จะนำแบบสอบถามนี้ไปใช้ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบสอบถามนี้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบดูว่า มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ แล้วหรือยัง ต่อจากนั้นได้ส่งให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นไปใช้

3. <u>วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล</u>

ผู้วิจัยได้ออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปมอบให้กรูผู้สอนภาษาไทยส่งให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยติดต่อชี้แจงถึงความมุ่งหมายและวิธีการตอบ

ของแต่ละข้ออย่างละเอียด และได้ไปรับแบบสอบถามคืนจากครูผู้สอนภาษาไทยของแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง โดยวิธีการดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามมาครบทุกคน

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ถึง-วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เมื่อเก็บข้อมูลมาได้ทั้งหมดแล้วได้นำมาจัดกระทำตามหลักสถิติต่อไป

4. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1) หาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ชอบอ่านเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย เรื่องประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง เรื่องที่ตัดตอนมา หรือฉบับเต็ม (ตัดตอนมายาว เช่น วาสิฏฐี หรือ ราชาธิราช) และเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) หาเหตุผลที่นักเรียนชอบ หรือไม่ชอบ เรื่องในแบบเรียนวรรณคดีแต่ละเรื่อง

3) วิเคราะห์ความแตกต่างของความสนใจในเนื้อเรื่องแบบเรียนวรรณคดีไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แยกประเภทตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยใช้ Scaling Judgements (Henry E. Garrett, 1967 . 323-327) หาค่าน้ำหนักของอันดับการชอบเรื่องต่าง ๆ โดย

ก. เปลี่ยนค่าร้อยละ เป็นค่า σ โดยใช้ตาราง H

ข. หาค่า σ เฉลี่ยของเรื่องทั้งหมดในแต่ละอันดับ โดยรวมค่า σ ของเรื่องในอันดับเดียวกันทุกเรื่อง 57 เรื่อง แล้วหารเฉลี่ยด้วยจำนวนเรื่องทั้งหมด ดังนี้

$$\text{ค่า } \sigma \text{ เฉลี่ย} = \frac{\text{ผลรวมของค่า } \sigma \text{ ในอันดับเดียวกัน}}{57}$$

ค. แปลงค่า σ เฉลี่ยของแต่ละอันดับเป็นคะแนนมาตรฐาน (Standard score) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} = 10\ \sigma + 50$$

ค่าของคะแนนมาตรฐาน เป็นค่าน้ำหนักของอันดับการชอบเรื่องแต่ละอันดับ

ง. เมื่อได้ค่าน้ำหนักการชอบเรื่องในแต่ละอันดับแล้ว จึงหาค่าความสำคัญของแต่ละเรื่องที่แสดงให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบเรื่องแต่ละเรื่องมากน้อยเพียงใด โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง} = \frac{\Sigma(XY)}{N}$$

Σ = ผลรวม

X = ค่าน้ำหนักการชอบเรื่องของแต่ละอันดับ

Y = ความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ ในแต่ละอันดับ

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 500 คน

จ. นำค่าความสำคัญของเรื่องทุกเรื่องในชุดเดียวกันมาเปรียบเทียบกัน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของเรื่องในชุดนั้น ๆ เรื่องที่มีค่าความสำคัญมากที่สุดในชุด เป็นเรื่องที่นักเรียนกลุ่มนี้ชอบมากที่สุด เรื่องที่มีค่าความสำคัญน้อยที่สุดในชุด เป็นเรื่องที่นักเรียนชอบน้อยที่สุด

4) วิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ ว่านักเรียนสนใจประเภทใดมากกว่ากัน

ก. เรื่องร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง

ข. เรื่องประเภทตัดตอน หรือ เรื่องสมบูรณ์ (ฉบับเต็ม)

ค. เรื่องต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการทางสถิติตามลำดับขั้นเช่นเดียวกับข้อ 3.

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

เมื่อดำเนินการวิจัยดังวิธีการที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าน้ำหนักของเรื่องแต่ละเรื่อง และจัดอันดับตามวิธี scaling judgements ปรากฏค่าน้ำหนักของแต่ละอันดับดังจะแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าน้ำหนักของเรื่องแต่ละอันดับ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
64.794	56.466	46.317	37.44	18.03

เมื่อได้ค่าน้ำหนักดังตาราง 1 แล้ว ผู้วิจัยจึงคำนวณหาค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่องเพื่อจัดลำดับความสำคัญของเรื่องแต่ละชุด ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1, ความสนใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย แสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 500 คน

เรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
นิทานเวตาล	54.404	1
รำพึงในป่าช้า	54.053	2
นิราศพระบาท	52.890	3

ตาราง 6 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
จดหมายจางวางหร่ำ	52.322	4
โคลงโลกนิติ	51.960	5
ชมป่า	51.884	6
กรณียกิจของเราต่อชาติ	51.810	7
พระมหานคร	47.894	8
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	47.870	9
ความสุข	47.780	10
ประวัติอาจารย์	43.968	11

ตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดชอบเรื่องนิทานเวตาลมากที่สุด และชอบเรื่องประวัติอาจารย์น้อยที่สุด เหตุผลที่ชอบเรื่องต่าง ๆ มากน้อยนี้จะได้เสนอต่อไป หากเราพิจารณาค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องจากตาราง 2 จะปรากฏว่าเรื่องต่าง ๆ มีค่าความสำคัญใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจัดเป็น 5 พวก คือ

1) นิทานเวตาล รำพึงในป่าช้า มีค่าความสำคัญใกล้เคียงกัน คือ 54.404 และ 54.053 ตามลำดับ

2) นิราศพระบาท จดหมายจางวางหร่ำ มีค่าความสำคัญ 52.890 และ 52.322 ตามลำดับ

3) โคลงโลกนิติ ชมป่า กรณียกิจของเราต่อชาติ มีค่าความสำคัญ 51.960, 51.884 และ 51.810 ตามลำดับ

4) พระมหานคร ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ ความสุข มีค่าความสำคัญตามลำดับ คือ 47.894, 47.870 และ 47.780

5) ประวัติอาจารย์ มีค่าความสำคัญน้อยที่สุด คือ 43.968 และมีค่าความสำคัญน้อยกว่าอันดับที่ 1 ถึง 10.085

เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญ กับค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรื่องหนึ่ง ๆ เป็นเรื่องที่ชอบมากที่สุด ปรากฏว่า 29.80 % ชอบเรื่องนิทานเวตาลมากที่สุด และ 27.20 % ชอบเรื่องรำพึงในป่าช้า เป็นอันดับรอง และชอบเรื่องประวัติอาจารย์ มากที่สุดเพียง 7.60 % เท่านั้น ซึ่งค่าของร้อยละที่ชอบเรื่องต่าง ๆ มากที่สุดนี้ สอดคล้องกับค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่องด้วย

2. เรื่องในแบบเรียนวรรณคดีนี้ มีทั้งประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรอง มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และเรื่องได้รับความนิยมสูงก็มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง คือ นิทานเวตาล และรำพึงในป่าช้า ดังนั้นเพื่อทราบให้แน่ชัดว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะชอบอ่านเรื่องประเภทร้อยแก้ว หรือร้อยกรองมากกว่ากัน จึงได้พิจารณาข้อต่อไป ผลปรากฏว่า นักเรียนชอบเรื่องร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว และในบรรดาร้อยกรองประเภทต่าง ๆ นักเรียนชอบโคลงมากที่สุด ชอบฉันท์น้อยที่สุด ดังแสดงให้เห็นในตาราง 7 และ 8 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง

เรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
ร้อยกรอง	51.584	1
ร้อยแก้ว	48.545	2

ตาราง 8 ค่าและลำดับความสำคัญของร้อยกรองประเภทต่าง ๆ

ประเภทร้อยกรอง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
โคลง	53.283	1
กลอน	52.876	2
กาพย์	51.302	3
ฉันท์	48.087	4

3. นอกจากนี้แบบเรียนวรรณคดีไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 2 เล่ม คือ แบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 จะรวมพิมพ์วรรณคดีไทยที่สำคัญ ๆ โดยตัดตอนใดตอนหนึ่งมา เช่น พระมหานคร ก็เป็นการตัดตอนมาจากเรื่องนิราศนรินทร์ ชมป่า ตัดตอนมาจากเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน เป็นต้น และแบบเรียนอีกเล่มหนึ่งคือ วาสิฏฐี เป็นวรรณคดีขนาดยาวเรื่องเดียวซึ่งเป็นฉบับเต็มของวาสฏฐีภาคพื้นดินที่สมบูรณ์ นักเรียนชอบวรรณคดีประเภทใด ประเภทตัดตอนมาหรือฉบับเต็มนั้น ผลวิจัยปรากฏว่า

นักเรียนชอบวรรณคดีประเภทตัดตอนมาเรียน โดยมีค่าความสำคัญ 57.311 ส่วนเรื่องเต็มหรือฉบับสมบูรณ์มีค่าความสำคัญเพียง 50.440

ซึ่งค่าความสำคัญของทั้ง 2 ประเภทห่างกันถึง 6.871 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าร้อยละของนักเรียนที่ชอบเรื่อง 2 ประเภทนี้มากที่สุด ก็สอดคล้องกัน คือ นักเรียนร้อยละ 43.00 ชอบวรรณคดีประเภทตัดตอนมา ส่วนนักเรียน 15.80 % ชอบวรรณคดีฉบับเต็ม

4. จากผลการวิจัยข้อ 1 เกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น เป็นความคิดเห็นของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง จะมีผลทำให้ความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยนี้แตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ก. ความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทย แยกตามเพศ ได้ดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามเพศ

เรื่อง	ค่าความสำคัญ		ลำดับความสำคัญ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
รำพึงในป่าช้า	53.9270	54.1800	1	3
นิทานเวตาล	53.3977	55.4114	2	1
กรณียกิจของเราต่อชาติ	52.9640	50.6576	3	7
นิราศพระบาท	52.2829	53.4978	4	5
ชมป่า	51.9996	51.6882	5	6
จดหมายจางวางหร่ำ	50.8584	53.7861	6	4
โคลงโลกนิติ	49.6529	54.2671	7	2
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	47.9052	47.8353	8	10
พระมหานคร	47.6538	48.1341	9	9
ความสุข	47.1516	48.4102	10	8
ประวัติอาจารย์	45.2649	42 6576	11	11

ตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยต่างกันไปบ้าง กล่าวคือ นักเรียนชายชอบเรื่องรำพึงในป่าช้า เป็นลำดับที่ 1 ซึ่งเป็นเรื่องที่นักเรียนหญิงชอบเป็นลำดับที่ 3 ส่วนนิทานเวตาลนักเรียนหญิงชอบเป็นลำดับที่ 1 ในเมื่อนักเรียนชายชอบเป็นลำดับที่ 2 ส่วนเรื่องที่มีค่าความสำคัญต่ำสุดของทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง คือเรื่องประวัติอาจารย์ และเรื่องที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชอบต่างกันอย่างเห็นได้ชัด จากการจัดลำดับความสำคัญ คือ เรื่อง กรณียกิจของเราต่อชาติ และโคลงโลกนิติ

โดยในเรื่องแรก นักเรียนชายชอบเป็นลำดับ 3 มีค่าความสำคัญ 52.9640 ส่วนนักเรียนหญิงชอบเป็นลำดับที่ 7 และมีค่าความสำคัญ 50.6576 ส่วนเรื่องที่ 2 คือ โคลงโลกนิติ นักเรียนชายชอบเป็นลำดับที่ 7 มีค่าความสำคัญ 49.6529 ส่วนนักเรียนหญิงชอบเป็นลำดับที่ 2 โดยมีค่าความสำคัญ 54.2671 ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมานักเรียนชายและนักเรียนหญิงจัดลำดับความสำคัญไว้ใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุดของเรื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นว่านักเรียนชายให้ค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุด แตกต่างกันน้อยกว่า คือ 8.6621 เท่านั้น ส่วนนักเรียนหญิงให้ค่าความสำคัญสูงสุดสูงกว่าของนักเรียนชาย และค่าความสำคัญต่ำสุดของนักเรียนหญิง ก็ต่ำกว่าของนักเรียนชายด้วย ดังนั้นค่าความสำคัญสูงสุด – ต่ำสุด ของนักเรียนหญิงจึงห่างกันถึง 12.7538 ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ความสนใจของนักเรียนชายหญิงย่อมแตกต่างกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความสนใจของนักเรียนย่อมแตกต่างกันตามเพศ

ข. ความสนใจของนักเรียนต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทย แยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ดังได้กล่าวแล้วในบทที่ 3 ผลการวิจัยมีดังนี้

ตาราง 10 ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง	ค่าความสำคัญ			ลำดับความสำคัญ		
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
จดหมายจางวางหร่ำ	55.574	51.574	51.180	1	5	4
โคลงโลกนิติ	55.105	51.00	51.125	2	7	5
นิทานเวตาล	54.827	55.132	48.293	3	1	7
รำพึงในป่าช้า	54.519	54.387	53.976	4	2	2
นิราศพระบาท	53.831	52.085	54.111	5	3	1

ตาราง 10 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าความสำคัญ			ลำดับความสำคัญ		
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ชมป่า	53.247	51.370	51.841	6	6	3
กรณียกิจของเราต่อชาติ	52.470	52.005	50.560	7	4	6
ความสุข	49.625	47.025	47.891	8	10	8
พระมหานคร	48.407	48.229	46.409	9	8	10
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	48.213	48.033	47.046	10	9	9
ประวัติอาจารย์	45.920	43.959	41.89	11	11	11

จะเห็นว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะให้ค่าความสำคัญของเรื่องอันดับแรกสูงกว่าอีก 2 กลุ่ม คือ 55.574, 55 132 และ 54.117 ตามลำดับ และค่าความสำคัญอันดับหลังสุดของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ ตามลำดับด้วย สำหรับค่าความสำคัญอันดับที่ 1 ของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันไป กล่าวคือ จดหมายจางวางหร่ำมีค่าความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่เป็นลำดับที่ 5 ของนักเรียนกลุ่มปานกลางและเป็นลำดับที่ 4 ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนเรื่องที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลางชอบเป็นลำดับ 1 คือเรื่องนิทานเวตาล ซึ่งมีค่าความสำคัญ 55.132 และเป็นลำดับที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นลำดับที่ 7 ของนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรื่องที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำชอบมากที่สุด คือ เรื่องนิราศพระบาท ซึ่งมีค่าความสำคัญ 54.111 เป็นลำดับที่ 5 ของนักเรียนกลุ่มสูง และลำดับที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มปานกลาง ส่วนเรื่องที่นักเรียนชอบเป็นลำดับสุดท้ายก็อ เรื่องประวัติอาจารย์ซึ่งทุกกลุ่มให้ค่าความสำคัญน้อยที่สุด คือนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ให้ค่าความสำคัญ 45.920

นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลางให้ค่าความสำคัญ 43 959 และนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้ค่าความสำคัญ 41 89

ข้อที่น่าพิจารณาก็คือ นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะให้ค่าความสำคัญของโคลงโลกนิติเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งห่างจากลำดับความสำคัญของอีก 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ ซึ่งให้ลำดับความสำคัญของโคลงโลกนิติเป็นลำดับที่ 7 และ 5 ตามลำดับ

อนึ่ง เรื่องนิทานเวตาลซึ่งนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลางให้ค่าความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 นั้น นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้ค่าความสำคัญต่างออกไปมาก คือเป็นลำดับที่ 7 ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีค่าและลำดับความสำคัญไม่ต่างกันมากนัก

ค. ความสนใจของนักเรียนต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีแยกตามระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองโดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังกล่าวแล้วในบทที่ 3 การวิจัยปรากฏผลดังนี้

ตาราง 11 ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดี โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

เรื่อง	ค่าความสำคัญ				ลำดับความสำคัญ			
	อุดมฯ	มัธยมฯ	ประถมฯ	ไม่เคยเข้าโรงเรียน	อุดมฯ	มัธยมฯ	ประถมฯ	ไม่เคยเข้าโรงเรียน
รำพึงในป่าช้า	53.914	54.0960	54.1342	54.0053	1	1	2	3
นิทานเวตาล	53.908	53.9518	54.8563	56.2775	2	2	1	1
นิราศพระบาท	53.4178	52.5635	53.1814	50.5148	3	3	3	5
โคลงโลกนิติ	52.7505	51.4672	52.1762	49.6094	4	7	5	7
กรณียกิจของเราต่อชาติ	52.3258	51.9868	51.1693	52.4611	5	4	7	4

ตาราง 11 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าความสำคัญ				ลำดับความสำคัญ			
	อุดมฯ	มัธยมฯ	ประถมฯ	ไม่เคยเข้าโรงเรียน	อุดมฯ	มัธยมฯ	ประถมฯ	ไม่เคยเข้าโรงเรียน
จดหมายจาง-วางหรำ	52.2878	51.9865	52.1662	54.7140	6	5	6	2
ชมป่า	51.655	51.4776	52.6956	50.1054	7	6	4	6
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	48.703	47.8810	47.5373	46.2306	8	9	10	10
พระมหานคร	48.374	48.4690	47.2316	47.1309	9	8	9	8
ความสุข	48.141	47.8797	47.6585	46.5614	10	10	8	9
ประวัติอาจารย์	44.4202	45.2346	43.6129	38.5092	11	11	11	11

ตาราง 11 แสดงว่า เด็กที่มีผู้ปกครองต่างระดับการศึกษากัน มีความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยไม่ต่างกันนัก กล่าวคือ

เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา จะให้ค่าความสำคัญของเรื่องรำพึงในป่าช้า เป็นอันดับ 1 เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย จะให้ค่าความสำคัญของเรื่องนี้เป็นลำดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนเรื่องนิทานเวตาล เด็กที่มีผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียน จะให้ค่าความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ส่วนเด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมัธยมศึกษา จะให้ลำดับความสำคัญของเรื่องนี้เป็นลำดับที่ 2 ส่วนค่าความสำคัญของลำดับแรกของเด็กทั้ง 4 กลุ่มนี้ใกล้เคียงกัน คือ 53.914 , 54.0960 , 54 1342 และ 54.0053 แต่ค่าความสำคัญของลำดับสุดท้ายต่างกันเล็กน้อย คือ เด็กที่มีผู้ปกครองระดับอุดมศึกษา ให้ค่าความสำคัญลำดับสุดท้าย

44.4202 เด็กที่มีผู้ปกครองระดับมัธยมศึกษา ให้ค่าความสำคัญลำดับสุดท้าย 45.2340 เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาขั้นประถมศึกษา ให้ค่าความสำคัญลำดับสุดท้ายเป็น 43.6129 และเด็กที่ผู้ปกครองไม่เคยเข้าโรงเรียน ให้ค่าความสำคัญของลำดับสุดท้ายเป็น 38.5092

อนึ่ง เด็กที่มีผู้ปกครองไม่เคยเข้าโรงเรียน จะให้ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องจดหมายจางวางหร่ำ สูงเป็นลำดับที่ 2 โดยมีค่าความสำคัญ 54.7140 ในขณะที่เด็กที่ผู้ปกครองมีการศึกษาขั้นอุดมศึกษา มัธยมศึกษา และประถมศึกษา ชอบเป็นลำดับที่ 6, 5 และ 6 ตามลำดับ โดยให้ค่าความสำคัญเป็น 52.2878, 51 9865 และ 52.1662 ตามลำดับ

สำหรับเหตุผลที่ชอบ หรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลเหตุผลดังกล่าวนี้ไว้ด้วยกัน โดยมีเหตุผลที่เด็กชอบเรื่องนั้น ๆ ทั้งหมด 9 ข้อ และเหตุผลที่เด็กไม่ชอบเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยอีก 8 ข้อ ดังนี้

เหตุผลที่ชอบ	เหตุผลที่ไม่ชอบ
1. ไม่มีศัพท์ยาก	ก. ศัพท์ยาก
2. อ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี	ข. อ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจ
3. ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป	ก. สำนวนภาษาล้าสมัย
4. มีสุภาษิตหรือคติสอนใจ	ง. เนื้อเรื่องไม่สนุก
5. เนื้อเรื่องไม่สับสน	จ. ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
6. เนื้อเรื่องสนุกสนาน	ฉ. ขาดความสมจริง
7. ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ	ช. การบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย
8. มีความสมจริง คือเรื่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง	ซ. เนื้อเรื่องสับสน
9. เคยมีความรู้หรือเคยประสบกับเหตุการณ์นั้น ๆ มาแล้ว	

นอกจากเหตุผลดังกล่าวนี้แล้ว ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนให้เหตุผลอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ด้วย เหตุผลที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ตาราง 12 จำนวนนักเรียนที่ชอบเรื่องต่าง ๆ ตามเหตุผลทั้ง 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ

เรื่อง \ เหตุผลข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
พระมหานคร	7.80	11.40	7 00	3.00	2.80	1.80	2.40	1.80	1.40
กรณียกิจของเราต่อชาติ	4.60	14 20	3.80	18.40	4.40	6.80	6.40	16.60	2.40
ชมป่า	5.80	9.60	4.40	1.40	6.80	26.60	9.80	1.80	3.00
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	1.80	2.80	1.80	16.20	1.80	1.60	11.00	5.60	1.20
รำพึงในป่าช้า	7.40	6.40	3.00	21.60	4.60	10.00	6.60	22.00	4.40
นิทานเวตาล	2.80	6.40	3.40	10.60	4.20	50.00	7.00	1.40	1.40
ความสุข	3.00	2.40	4.00	11.40	4 20	2.60	7 80	15.00	5.00
โคลงโลกนิติ	5.40	4.60	3.80	36 20	2.00	1.80	7.80	10.60	2.60
จดหมายจางวางหร่ำ	4.40	9.40	4.40	24.00	5.80	15.40	13.20	14.60	1.60
นิราศพระบาท	6.60	9.60	4.20	7.60	9.40	13.60	15.20	6.20	3.20
ประวัติอาจารย์	5 60	5.00	3 00	7.00	3.20	4.80	10.60	3.00	3.00

ตาราง 13 จำนวนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ตามเหตุผลทั้ง 8 ข้อ คิดเป็นร้อยละ

เรื่อง \ เหตุผลข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ช	ซ
พระมหานคร	20.30	8 40	1.20	9.60	1.60	.40	3.00	1.40
กรณียกิจของเราต่อชาติ	.20	5.40	2.60	10.40	1.60	1.40	2.00	1.20
ชมป่า	1.80	1.80	3.60	5.80	5.80	1.60	4.40	1.40
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	4.20	10.00	2 20	12.20	1.60	.20	7.00	4.40
รำพึงในป่าช้า	.60	2.20	–	2.20	1.00	1.40	.40	7.40
นิทานเวตาล	.60	.20	.80	1.40	.80	4.80	2.20	1.20
ความสุข	1.40	4.60	3.20	11.00	2.40	2.00	7.40	3.20
โคลงโลกนิติ	7.00	3.60	1.60	2.80	1.00	–	.60	1.60
จดหมายจางวางหร่ำ	.80	2.00	3.40	3.40	1 00	.20	2.20	1.00
นิราศพระบาท	3.60	2 40	–	5.00	2.40	.80	3.80	.40
ประวัติอาจารย์	2.00	5.60	1.20	15.60	4.60	.20	7.60	7.60

ตาราง 12 และ 13 แสดงว่า การที่เด็กให้ค่าความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีแต่ละข้อนั้น ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน จากเหตุผลนี้ทำให้ทราบว่า เรื่องที่นักเรียนให้ค่าความสำคัญใน 2 ลำดับแรก คือ นิทานเวตาล และรำพึงในป่าช้า มีผู้ให้เหตุผลชอบมากโดยเฉพาะนิทานเวตาล นักเรียนร้อยละ 50 ชอบเพราะเนื้อเรื่องสนุกสนาน ร้อยละ 10.60 ชอบนิทานเวตาลเพราะมีสุภาษิตหรือคติสอนใจ ร้อยละ 7.00 ชอบเพราะให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ ร้อยละ 6.40 ชอบเพราะอ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี และยังชอบด้วยเหตุผลอื่น ๆ อีกทุกข้อ ส่วนพวกที่ไม่ชอบเรื่องนี้ก็มีบ้าง โดยนักเรียนร้อยละ 4.80 ให้เหตุผลว่าไม่ชอบเรื่องนิทานเวตาลเพราะขาดความสมจริง ส่วนเรื่องรำพึงในป่าช้ามีนักเรียนร้อยละ 2.60 ที่ชอบเรื่องนี้เพราะ

มีสุภาษิตหรือคติสอนใจ นักเรียนอีกร้อยละ 22.00 ชอบเรื่องรำพึงในป่าช้าเพราะมีความสมจริง คือเรื่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง นักเรียนอีกร้อยละ 7.40 ชอบเรื่องรำพึงในป่าช้าเพราะไม่มีศัพท์ยาก นอกจากนั้นก็ยังชอบเรื่องนี้ด้วยเหตุผลอื่น ๆ อีกทุกข้อดังเสนอในตาราง 12 แล้ว ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ร้อยละ 7.40 ให้เหตุผลว่า เพราะเนื้อเรื่องสับสน นักเรียนอีกร้อยละ 2.20 ให้เหตุผลว่าเพราะอ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจ นอกนั้นก็มีนักเรียนอีกจำนวนละเล็กละน้อยที่ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะเหตุผลอื่น ๆ ด้วย

ส่วนเรื่องพระมหานคร นักเรียนร้อยละ 11.40 ชอบเรื่องนี้เพราะอ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี นักเรียนร้อยละ 7.00 ชอบเรื่องนี้เพราะเนื้อเรื่องไม่ยาวหรือสั้นเกินไป และยังมีเหตุผลข้ออื่น ๆ อีกที่ชอบเรื่องนี้ ส่วนเหตุที่ไม่ชอบเรื่องนี้ นักเรียนร้อยละ 20.30 ให้เหตุผลว่าเพราะศัพท์ยาก นักเรียนร้อยละ 9.60 ให้เหตุผลว่าเนื้อเรื่องไม่สนุก นักเรียนร้อยละ 18.40 ให้เหตุผลว่า ชอบเรื่องกรณียกิจของเราต่อชาติ เพราะมีสุภาษิตและคติสอนใจ นักเรียนอีกร้อยละ 16.60 ชอบเพราะเรื่องมีความสมจริง นักเรียนอีกร้อยละ 14.20 ชอบเพราะอ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี แต่นักเรียนร้อยละ 10.40 ไม่ชอบอ่านเรื่องนี้เพราะเนื้อเรื่องไม่สนุก และนักเรียนอีกร้อยละ 5 40 ไม่ชอบอ่านเรื่องนี้เพราะอ่านแล้วไม่เข้าใจ และนักเรียนยังให้เหตุผลข้ออื่น ๆ ที่ชอบและไม่ชอบเรื่องนี้ไว้ด้วยเช่นกัน เรื่องชมป่า นักเรียนร้อยละ 26.60 ชอบเรื่องนี้เพราะเนื้อเรื่องสนุกสนาน นักเรียนร้อยละ 9.80 ชอบเรื่องนี้เพราะให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ นักเรียนอีกร้อยละ 9 60 ชอบเรื่องนี้เพราะอ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี และมีเหตุผลอื่น ๆ ที่ชอบเรื่องนี้ด้วย ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบร้อยละ 5.80 ให้เหตุผลว่า ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน นักเรียนอีกร้อยละ 5.80 ให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องไม่สนุกอีกร้อยละ 4.40 ไม่ชอบเพราะการบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย และมีเหตุผลข้ออื่น ๆ อีกที่ไม่ชอบเรื่องนี้ ส่วนปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์นั้น นักเรียนร้อยละ 16.20 ชอบเรื่องนี้เพราะมีสุภาษิตหรือคติสอนใจ นักเรียนอีกร้อยละ 11.00 ให้เหตุผลว่า ได้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบร้อยละ 12.20 ให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องไม่สนุกสนาน และอีกร้อยละ 10.00 ให้เหตุผลว่าอ่านแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนอีกร้อยละ 7.00 ให้เหตุผลว่าการบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย และยังมีเหตุผลที่ชอบและไม่ชอบอื่น ๆ อีกด้วย โกลงโลกนิติ

นักเรียนร้อยละ 36.20 ชอบเพราะมีสุภาษิตหรือคติสอนใจ นักเรียนร้อยละ 10.60 ชอบเรื่องนี้เพราะมีความสมจริง นักเรียนอีกร้อยละ 7.80 ชอบเพราะได้รับความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ร้อยละ 7.00 ให้เหตุผลว่าเพราะศัพท์ยาก ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ก็มีอยู่บ้าง เรื่องจดหมายจางวางหร่ำ นักเรียนร้อยละ 24.00 ชอบเพราะมีสุภาษิตหรือคติสอนใจ นักเรียนอีกร้อยละ 15.40 ชอบเพราะเนื้อเรื่องสนุกสนาน นักเรียนร้อยละ 14.60 ชอบเรื่องนี้เพราะมีความสมจริง นักเรียนร้อยละ 9.60 ชอบเพราะอ่านแล้วเข้าใจดี แต่ก็มีนักเรียนร้อยละ 3.40 ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะสำนวนภาษาล้าสมัย และยังมีเหตุผลอื่น ๆ ที่ชอบและไม่ชอบเรื่องนี้ประกอบด้วย

ส่วนเรื่องนิราศพระบาท นักเรียนจำนวนร้อยละ 15.20 ให้เหตุผลว่าชอบเรื่องนี้เพราะให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ นักเรียนอีกร้อยละ 13.60 ชอบเรื่องนี้เพราะเนื้อเรื่องสนุกสนาน นักเรียนอีกร้อยละ 9 40 ชอบเรื่องนี้เพราะเนื้อเรื่องไม่สับสน และนักเรียนอีกร้อยละ 9.60 ชอบเรื่องนี้เพราะอ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี นักเรียนอีกร้อยละ 6.60 ชอบเพราะไม่มีศัพท์ยาก ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบให้เหตุผลว่า การบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย ร้อยละ 3.80 ส่วนนักเรียนอีกร้อยละ 5.00 ไม่ชอบเรื่องนี้โดยให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องไม่สนุก สำหรับเรื่องที่นักเรียนให้ค่าความสำคัญเป็นอันดับหลัง ๆ ก็อ เรื่องความสุข และประวัติอาจารย์ นักเรียนร้อยละ 11.00 ให้เหตุผลว่าไม่ชอบเรื่องความสุข เพราะเนื้อเรื่องไม่สนุก นักเรียนร้อยละ 7.40 ให้เหตุผลว่า ไม่ชอบเพราะการบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย และร้อยละ 4.60 ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะอ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจ และยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกด้วย ส่วนเหตุผลที่ชอบเรื่องความสุข นักเรียนร้อยละ 11.40 ชอบเพราะเนื้อเรื่องมีสุภาษิตหรือคติสอนใจ และนักเรียนร้อยละ 15.00 ชอบเรื่องนี้เพราะ มีความสมจริง ส่วนเรื่องประวัติอาจารย์ นักเรียนร้อยละ 10.60 ชอบเรื่องนี้เพราะให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ นักเรียนร้อยละ 5.60 ชอบเรื่องนี้เพราะไม่มีศัพท์ยาก นักเรียนร้อยละ 5.00 ชอบเพราะอ่านแล้วเข้าใจดี ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบร้อยละ 15.60 ไม่ชอบเพราะเนื้อเรื่องไม่สนุก นักเรียนอีกร้อยละ 7.60 ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะการบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย และนักเรียนอีกร้อยละ 7.60 ไม่ชอบเพราะเนื้อเรื่องสับสน นักเรียนอีกร้อยละ 5.60 ให้เหตุผลว่า เพราะอ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจ ส่วนเหตุผลข้ออื่น ๆ ที่ชอบและไม่ชอบก็มีทุกข้อ แต่ไม่ได้กล่าวไว้ เพราะมีนักเรียนจำนวนน้อย

ที่ให้เหตุผลข้ออื่น ๆ ซึ่งแสดงไว้ในตาราง 12 และ 13 แล้ว

นอกจากเหตุผลเหล่านี้ยังมีนักเรียนที่ให้เหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากเหตุผลทั้ง 17 ข้อ ดังนี้

<u>เรื่องพระมหานคร</u> เหตุผลที่นักเรียนชอบ คือ

1. อ่านแล้วเกิดภาพพจน์ มีนักเรียนร้อยละ 2.60 ให้เหตุผลนี้

2. สำนวนโวหารไพเราะอ่านแล้วเพลิดเพลิน นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

3. การบรรยายบ้านเมืองอ่านแล้วทำให้เกิดความภาคภูมิใจและรักบ้านเมืองขึ้นอีกมาก มีนักเรียนร้อยละ 1.60 ให้เหตุผลนี้

4. เหมาะสมที่นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนปัจจุบันควรจะได้เรียนจะได้ผดุงความดีงามนี้ไว้ต่อไป นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

5. นักเรียนร้อยละ 1.60 ชอบเพราะเป็นกวีนิพนธ์แฝงศิลปทางอักษรศาสตร์ของผู้แต่ง โดยเฉพาะสัมผัสพยัญชนะและสระอย่างดียิ่ง

6. ผู้สอนอธิบายแล้วเข้าใจ ทำให้สนุกไม่เบื่อหน่าย นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

7. ง่าย ไพเราะ สนุก จดจำง่าย หรืออ่านแล้วไพเราะท่องจำได้ นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

8. ทำให้เห็นความงดงามของบ้านเมืองและความเก่งของกษัตริย์ในสมัยนั้น นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

9. เป็นการเชิดชูพระเกียรติของกษัตริย์ ทำให้เกิดความเทิดทูน นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

10. ใช้คำได้ดีเหมาะเจาะ นักเรียนร้อยละ .60 ให้เหตุผลนี้

11. มีความไพเราะ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการแต่งวรรณคดีประเภทร่ายและโคลงสี่สุภาพ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

12. คำประพันธ์สละสลวยน่าอ่าน นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

13. เป็นเรื่องบรรยายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ เราควรศึกษาไว้ นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

14. ทำนองเสนาะไพเราะน่าฟัง นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

15. ทำให้มีความรู้เรื่องศัพท์มากขึ้น นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ที่นักเรียนไม่ชอบเรื่องพระมหานกร ก็คือ

1. อ่านแล้วไม่รู้จะนำไปเป็นประโยชน์ได้อย่างไร นักเรียนร้อยละ .60 ให้เหตุผลนี้

2 ไม่ชอบท่องศัพท์ และอาขยาน ทำให้สับสนวุ่นวาย รำคาญมาก นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

3. ไม่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากพอ นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

4. สั้นเกินไป นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

5. กวรจะหมดกวามนิยมไปนานแล้ว นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

6. อ่านแล้วแปลไม่ค่อยออก นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

7. ไม่ชอบอ่านร่าย อ่านทำนองเสนาะ เพราะยาก นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

8. แต่งยกยอมากเกินไปจนทำให้ไม่อยากอ่าน นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

สำหรับเรื่องกรณียกิจของเราต่อชาติ มีเหตุผลที่นักเรียนชอบดังนี้

1. อ่านแล้วทำให้เกิดความรักชาติ นักเรียนร้อยละ 2.40 ให้เหตุผลนี้

2. ได้ข้อคิดในสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อชาติบ้านเมือง นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

3. มีคำพูดแปลก ๆ คารมกมกายดี นักเรียนร้อยละ .60 ให้เหตุผลนี้

4. เป็นเรื่องที่ทุกคนควรรู้ โดยเฉพาะขณะนี้เหมาะอย่างยิ่งที่จะเรียนรู้ถึงสิ่งที่เราต้องทำเพื่อชาติ นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

5. นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

6. ชอบเพราะเนื้อเรื่องสนับสนุนให้ซื้อสินค้าไทยเหมาะกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น มีนักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

7. นิยมงานของผู้ทรงพระราชนิพนธ์ มีนักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

8. ชอบบทที่เขียนประชดประชันสังคมดี มีนักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

9 นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลว่า ปลุกคนไทยให้ตื่นจากความหลงได้

10. นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลว่า อ่านแล้วทำให้อยากทำอะไรให้ชาติมากขึ้น

11. เป็นการกล่าวอย่างมีเหตุผลและรู้จักนำมาเปรียบเทียบ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

12. นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลว่า ตนชอบบทความของรัชกาลที่ 6 ทุกเรื่อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย เป็นไปตามความจริง และข้อความไม่ล้าสมัย มีสาระและสำนวนกมคาย

สำหรับเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้ เพราะ

1. บทความยาวเกินไป จึงจับใจความไม่ถูก มีนักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

2. มีประโยชน์อะไรในเมื่อเราทำเช่นนั้นไม่ได้ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>เรื่องชมป่าเหตุผลที่ชอบคือ</u>

1. มีสัมผัสไพเราะมาก นักเรียนร้อยละ 1 00 ให้เหตุผลนี้

2. มีคำกลอนที่ไพเราะ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

3. ชอบเรื่องชุนช้างชุนแผนมาก่อน นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

4 เป็นการแต่งชมสัตว์ได้อย่างละเอียดและได้ความรู้ความเพลินเพลิน นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

5. ชอบเพราะผู้แต่งเล่นคำ อ่านแล้วเพราะดี นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

6. ทำให้รักธรรมชาติ นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

7. ชมป่าเป็นแนวในการแต่งกำประพันธ์ บรรยายลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง เช่น ตอนที่นำมาเป็นอาขยาน ทำให้เห็นภาพพจน์ชัดเจนมาก นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

สำหรับเหตุผลที่ไม่ชอบ คือ

1. ยืดยาวน่าเบื่อ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

<u>เรื่องปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์</u> เหตุผลที่ชอบ คือ

1. มีประโยชน์ในการศึกษา นักเรียนร้อยละ .60 ให้เหตุผลนี้
2. ก่อให้บุคคลเกิดความมานะพากเพียรดี นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
3. มีความรู้สึกอยากเป็นนักปราชญ์ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเพราะ

1. ถ้าจะให้รู้ว่า สุ จิ. ปุ ลิ คือหัวใจนักปราชญ์ก็บอกมาเสีย ไม่ต้องให้นั่งฟังนาน ๆ เป็นชั่วโมง ๆ น่าเบื่อสมควรที่จะให้เลิกเรียนได้แล้ว นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

2. ยาวเกินไปรู้สึกเบื่อ และการอธิบายหัวใจนั้นไม่ชัดเจน จึงไม่เข้าใจซาบซึ้ง นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

3. จับใจความที่สำคัญไม่ค่อยได้ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

4. เนื้อเรื่องยากไปสำหรับนักเรียนชั้นนี้ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

5. เนื้อเรื่องยอกย้อนอ่านไม่เข้าใจ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

6. ปาฐกถานี้อ่านแล้วง่วงนอนเพราะนั่งฟังอย่างเดียว นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>เรื่องรำพึงในป่าช้า</u> เหตุผลอื่น ๆ ที่ชอบ คือ

1. ทำให้เกิดภาพพจน์ นักเรียนร้อยละ 1.80 ให้เหตุผลนี้
2. กลอนไพเราะ นักเรียนร้อยละ 1 00 ให้เหตุผลนี้
3. บรรยายอารมณ์ผู้รำพึงได้ดีจนทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม นักเรียนร้อยละ 1.40 ให้เหตุผลนี้
4. ให้ข้อคิดที่ว่า คนทุกคนเกิดมาในโลกนี้ผลสุดท้ายก็ตาย นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
5. แสดงถึงความสงบ ธรรมชาติได้ดี นักเรียนร้อยละ .60 ให้เหตุผลนี้
6. ทำให้เรารู้จักชีวิตดีขึ้น ไม่กลัวความตาย นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
7. ทำให้เรามีความอดทนต่อชีวิตที่จะตั้งหน้าทำความดี นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

8. เป็นเรื่องแสดงความจริงได้ดี ถึงแม้จะเป็นเรื่องแปลแต่อ่านแล้วทำให้เกิดความวังเวงได้ดีมาก นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

9. ดีที่สุด อ่านแล้วทำให้ปลงตกได้ในชีวิต แต่งได้กินใจ อ่านแล้วรู้สึกว่าตนเองนั่งอยู่ในบริเวณนั้นเองด้วย นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ที่ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะ

1. ไม่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
2. ไม่อยู่ในความสนใจ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
3. เป็นเรื่องเพ้อฝันอยู่คนเดียว น่าเบื่อ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

<u>นิทานเวตาล</u> นักเรียนให้เหตุผลอื่น ๆ ว่าชอบเรื่องนี้ คือ

1. เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
2. ใช้สำนวนและการอธิบายดี นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
3. เสริมสนอง เนื้อเรื่องดี ทำให้เกิดความน่าอ่าน นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
4. มีปัญหาให้คนคิดดี นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
5. การบรรยายถึงลักษณะของตัวเวตาลดีมาก นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
6. สนุกตื่นเต้นดี นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบให้เหตุผลว่า

1. ไร้สาระ ไม่มีประโยชน์ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
2. ถ้าจะให้ดีควรมีภาพประกอบ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้
3. เป็นนิทาน จึงเป็นไปไม่ได้ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>เรื่องความสุข</u> มีนักเรียนที่ชอบให้เหตุผลอื่น ๆ คือ

1. เป็นการให้ความรู้ทางศีลธรรมดี ทำให้จำได้ฝังใจดีกว่าศีลธรรมเล่มโต ๆ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
2. สมควรนำมาเป็นแนวปฏิบัติ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้
3. อ่านแล้วทำให้เห็นความจริงในชีวิต และควรนำมาเป็นแบบอย่าง นักเรียน

ร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

4. ทำให้อยากทำความดี นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ที่ไม่ชอบ คือ

1. ไม่น่าอ่าน อ่านแล้วไม่รู้เรื่อง น่าเบื่อหน่าย นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

2. เนื้อเรื่องไม่ชวนติดตาม นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>โคลงโลกนิติ</u> นักเรียนชอบเพราะ

1. มีความไพเราะ นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

2. ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

3. จำง่ายและนำปฏิบัติตาม นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

4. รู้จักว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

5. ชอบอ่านโคลงเพราะมีความไพเราะ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบคือ

1. การแปลโคลงยาก แปลไม่ค่อยได้ใจความดี ต้องอาศัยอาจารย์ผู้สอนดี ๆ นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

2 ไม่อยากท่องจำ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>จดหมายจางวางหร่ำ</u> เหตุผลที่ชอบเรื่องนี้เพราะ

1. สนุก และให้แง่คิดดี นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

2. มีสำนวนและการเปรียบเทียบดี นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

3. สำนวนโลดโผนน่าสนใจ การมกมคาย อ่านแล้วรู้สึกซึ้งใจเหมือนพ่อเขียนมาหาตนจริง ๆ นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

4. เนื้อเรื่องสนุกสนาน และยังทันสมัยอยู่ สามารถเปรียบกับชีวิตประจำวันได้ดี เพราะสมัยนี้นักเรียนไทยไปเรียนนอกส่วนใหญ่เหมือนลูกจางวางหร่ำ มีความหมายกินใจดีมาก นักเรียนร้อยละ 1.60 ให้เหตุผลนี้

5. เป็นการแสดงถึงความห่วงและรักลูก อ่านแล้วซึ้งใจ นักเรียนร้อยละ .40

ให้เหตุผลนี้

6. ทำให้อยากเป็นลูกที่ดี และรักพ่อแม่ยิ่งขึ้น นักเรียนร้อยละ 1.00 ให้เหตุผลนี้

7. ช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้สึกนึกคิด นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

8. ทำให้รู้ถึงสภาพเมืองไทย และยุโรป ในรัชกาลที่ 6 นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

9. ใช้กำพูดดี อ่านแล้วทำให้รู้ว่าเด็กที่ไปเรียนเมืองนอกควรเจียมตน ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เหมือนกับชีวิตในสมัยต่าง ๆ ทุกสมัย นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่ไม่ชอบเรื่องนี้ เพราะ

1. บางตอนอ่านแล้วเข้าใจยาก นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

2. ไม่ค่อยชอบเพราะน่าเบื่อหน่าย นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>นิราศพระบาท</u> เหตุผลที่ชอบ คือ

1 ได้ตัวอย่างกลอนที่ไพเราะ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

2. ทำให้รู้จักสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

3. การใช้คำสำนวนและสัมผัสไพเราะ นักเรียนร้อยละ 1.20 ให้เหตุผลนี้

4. การบรรยายต่าง ๆ ทำได้ดีมาก นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

5. ทำให้เพลิดเพลินและรักธรรมชาติ นักเรียนร้อยละ 1.40 ให้เหตุผลนี้

6. ชอบอ่านกลอนที่บรรยายธรรมชาติ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

7. กลอนไพเราะจดจำง่าย นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

ส่วนผู้ที่ไม่ชอบให้เหตุผลดังนี้

1. เนื้อเรื่องค่อนข้างยาว นักเรียนร้อยละ . 40 ให้เหตุผลนี้

2. เนื้อเรื่องน่าเบื่อเพราะไม่ได้รับการอธิบายให้แจ่มแจ้ง นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

<u>ประวัติอาจารย์</u> เหตุผลอื่น ๆ ที่ชอบเรื่องนี้ มีดังนี้

1. ทำให้ได้ความรู้ทางประวัติศาสตร์มาก นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

2. ได้รู้ประเพณีโบราณและเหตุการณ์ในสมัยรัชกาลที่ 5 ด้วย นักเรียนร้อยละ .80 ให้เหตุผลนี้

3. แสดงถึงความกตัญญูและความอุตสาหะดี นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้เพราะ

1. ยากและต้องใช้ความเข้าใจ นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

2 มีชื่อคน สถานที่มากมายและลำบากที่จะจำ อ่านแล้วรู้สึกเหมือนเรียนประวัติศาสตร์ ต้องจำ ศักราช สถานที่ ชื่อบุคคล ฯลฯ นักเรียนร้อยละ 1.60 ให้เหตุผลนี้

3. ไม่มีประโยชน์เป็นเรื่องประวัติของคน ๆ เดียว ไม่ควรนำมาเรียน นักเรียนร้อยละ .40 ให้เหตุผลนี้

4. เรียนแล้วง่วงนอน ไม่ควรเลยที่จะให้นักเรียนเสียเวลาหลาย ๆ ชั่วโมงเพื่อให้ศึกษาเรื่องนี้แล้วได้รับความรู้เพียงนิดหน่อย เช่น รัชกาลที่ 5 ทรงสร้างวัฒนิเวศน์ธรรมประวัติ นักเรียนร้อยละ .20 ให้เหตุผลนี้

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทั้งหมด ทำให้เราทราบว่าเรื่องใดเหมาะสม หรือบกพร่องอย่างไรบ้างในทัศนะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ ปรากฏว่า เด็กชอบ และไม่ชอบ เรื่องต่าง ๆ มากน้อยต่างกัน ดังตาราง 14 คือ

ตาราง 14 แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 500 คน

เรื่อง		ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญในหมวด	ลำดับความสำคัญรวม
ร้อยกรอง	ละคร	54.553	1	1
	สุภาษิต	54.023	2	2
	นิทานคำกลอน	53.243	3	3
	บทเสภา	52.240	4	7
	ร้อยกรองสั้น ๆ	50.953	5	9

ตาราง 14 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญในหมวด	ลำดับความสำคัญรวม
กาพย์เห่เรือ	50.623	6	11
นิราศ	50.431	7	13
เรื่องยอเกียรติ	49.366	8	19
ร้อยแก้ว			
1. นวนิยาย: วิทยาศาสตร์	52.524	1	5
ลึกลับ	51.978	2	8
ผจญภัย	50.689	3	10
ประวัติศาสตร์	49.489	4	18
สงคราม	48.671	5	23
ชีวิต	47.639	6	27
ผี	47.424	7	29
เพศ	46.536	8	31
การเมือง	45 837	9	33
ศาสนา	44.347	10	37
2. เรื่องสั้น	48.925		22
3. นิทาน · ต่างชาติ	50.517	1	12
นิทาน . ไทย	50.197	2	14
4. ละคร	37.197		38
5. จดหมายและอนุทิน	47.311		30
6. หัสคดี	46.273		32

ตาราง 14 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญในหมวด	ลำดับความสำคัญรวม
7. สารคดี · วิทยาศาสตร์	52.278	1	6
ภาษาและวรรณคดี	49.902	2	15
การท่องเที่ยว	49.866	3	16
สังคมศาสตร์	49.670	4	17
ประวัติศาสตร์	49.303	5	20
การเมือง	48.964	6	21
การแพทย์	48 478	7	24
ศิลปะ	48.212	8	25
ศาสนาและวัฒนธรรม	47.770	9	26
ธุรกิจการค้า	47.438	10	28
เทคนิค	45.035	11	34
อุตสาหกรรม	44.795	12	35
เกษตร	44.724	13	36
8. ชีวประวัติ	52.791		4

ตาราง 14 แสดงว่าเด็กมีแนวโน้มชอบร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว กล่าวคือ อันดับที่ 1, 2, 3 ของเรื่องที่นอกเหนือจากแบบเรียนวรรณคดีไทยเป็นร้อยกรอง โดยมีค่าความสำคัญ 54.553, 54.023 และ 53.243 ตามลำดับ ซึ่งเป็นเรื่อง ละคร สุภาษิต และนิทานคำกลอน ในบรรดาร้อยกรองด้วยกัน เรื่องที่มีค่าความสำคัญมากที่สุด คือ ละคร เช่น ละครเรื่องอิเหนา รามเกียรติ์ ส่วนเรื่องที่นักเรียนให้ค่าความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย คือ เรื่องยอเกียรติ โดยมี

ค่าความสำคัญ 49.366 แต่เมื่อจัดลำดับความสำคัญรวม เรื่องยอเกียรติ เป็นอันดับที่ 19 สำหรับฝ่ายร้อยแก้ว แยกออกเป็น นวนิยายประเภทต่าง ๆ เรื่องสั้น นิทาน ละคร จดหมาย และอนุทิน หัสคดี สารคดีต่าง ๆ และชีวประวัติ สำหรับร้อยแก้ว เด็กชอบชีวประวัติมากเป็นอันดับ 4 ของการจัดลำดับความสำคัญรวม โดยมีค่าความสำคัญ 52.524 อันดับ 6 คือ สารคดีประเภทวิทยาศาสตร์ จากนั้นก็เป็นนวนิยาย เรื่องลึกลับ และผจญภัย ซึ่งมีลำดับความสำคัญที่ 8 และ 10 ตามลำดับ จะเห็นว่าเรื่องที่เด็กให้ค่าความสำคัญน้อยที่สุดได้แก่ละคร เป็นลำดับที่ 38 และมีค่าความสำคัญเพียง 37.197 เป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องที่นักเรียนชอบที่สุด คือ ร้อยกรองประเภทละคร แต่เรื่องที่นักเรียนชอบน้อยที่สุด ก็อ ร้อยแก้วประเภทละคร ส่วนเรื่องสารคดีพวกเทคนิค อุตสาหกรรม และเกษตร นักเรียนให้ความสนใจน้อย เป็นลำดับที่ 34, 35 และ 36 โดยให้ค่าความสำกัญเป็น 45.035, 44.795 และ 44.724 ตามลำดับ นวนิยายทางศาสนา เช่น เชิงผาหิมพานต์ อานนท์พุทธอนุชา เป็นต้น เด็กให้ความสำคัญน้อย จัดเป็นลำดับรองสุดท้าย คือ ลำดับที่ 37 มีคาความสำคัญ 44.347 อนึ่ง พวกวิทยาศาสตร์ ก็เป็นเรื่องที่เด็กสนใจมาก กล่าวคือ นวนิยายวิทยาศาสตร์ และสารคดีประเภทวิทยาศาสตร์ เป็นลำดับที่ 5, 6 โดยมีค่าความสำคัญ 52.524 และ 52.278 ตามลำดับ และเป็นลำดับที่ 1 ของเรื่องนวนิยายและสารคดี สำหรับนิทาน เด็กจะชอบนิทานต่างชาติมากกว่านิทานไทย โดยให้ค่าความสำคัญของนิทานต่างชาติ เป็น 50.517 และนิทานไทยเป็น 50.197 สำหรับความแตกต่างของค่าความสำคัญสูงสุด – ต่ำสุด มีค่าเป็น 17.356 แสดงว่าเด็กชอบเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีต่าง ๆ กันไป ซึ่งจะได้อภิปรายผลในบทต่อไป.

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายคือ ต้องการทราบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 มากน้อยเพียงไร และเพราะเหตุใด, สนใจเรื่องร้อยแก้วหรือร้อยกรอง, สนใจเรื่องตัดตอนมาหรือเรื่องเต็ม (สมบูรณ์) และเด็กที่เพศ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการศึกษาพื้นฐานของผู้ปกครองต่างกัน จะมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี ต่างกันหรือไม่ จุดมุ่งหมายอีกประการหนึ่งก็คือ นักเรียนมีความสนใจในเรื่องประเภทใดนอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2515 จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร รวม 12 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 500 คน แยกเป็นชาย 250 คน และหญิง 250 คน เท่ากัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามข้อเท็จจริงส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่อง ความสนใจของนักเรียนในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย มี 5 ข้อ คือ

1. ถามถึงความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
2. เหตุผลที่ชอบมากน้อยต่างกัน
3. ถามถึงความสนใจในเรื่องร้อยแก้ว – ร้อยกรอง
4. ความสนใจในเรื่องตัดตอน หรือเรื่องเต็ม
5. ความสนใจในเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยนักเรียนจะใส่เครื่องหมาย ✓ กำกับไว้ในช่องที่นักเรียนต้องการตอบลงในแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ชอบเรื่องแต่ละเรื่องในอันดับต่าง ๆ
2. แปลงค่าความถี่นั้นเป็นร้อยละ
3. หาค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง โดยวิธี scaling judgement หรือ rating scale
4. นำค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่องในหมวดเดียวกันมาเปรียบเทียบกัน
5. สำหรับข้อ 1 คือความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี จำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครองด้วย แล้วหาความถี่ แปลงความถี่เป็นเปอร์เซ็นต์ และหาค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง แล้วจึงนำค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่องมาจัดลำดับความสำคัญอีกด้วย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยส่วนรวม ชอบเรื่องต่าง ๆ คือ

1.1 เรื่องในแบบเรียนวรรณคดี ชอบ นิทานเวตาลเป็นลำดับที่ 1 รำพึงในป่าช้าเป็นลำดับที่ 2 และลำดับที่ลดหลั่นกันต่อมาคือนิราศพระบาท จดหมายจางวางหร่ำ โคลงโลกนิติ ชมป่า กรณียกิจของเราต่อชาติ พระมหานคร ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ ความสุข และประวัติอาจารย์เป็นลำดับสุดท้าย

1.2 เรื่องร้อยแก้วและร้อยกรอง นักเรียนชอบเรื่องร้อยกรองมากกว่าเรื่องร้อยแก้ว

1.3 เรื่องร้อยกรอง เด็กชอบประเภทโคลงเป็นลำดับ 1 กลอนเป็นลำดับ 2 กาพย์ และฉันท์ เป็นลำดับ 3 และ 4

1.4 เรื่องอื่นที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดี เด็กชอบร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว ร้อยกรองชอบเรื่องต่าง ๆ ลดหลั่นกันไปตามลำดับ คือ ละคร สุภาษิต นิทานคำกลอน บทเสภา ร้อยกรองสั้น ๆ กาพย์เห่เรือ นิราศ เรื่องยอเกียรติ ส่วนร้อยแก้วพวกนวนิยาย เด็กชอบนวนิยายประเภทต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ วิทยาศาสตร์ ลึกลับ ผจญภัย ประวัติศาสตร์ สงคราม ชีวิต ผี เพศ การเมือง และศาสนา ส่วนนิทาน เด็กชอบนิทานต่างชาติมากกว่านิทานไทย อนึ่งสารคดี เด็กชอบประเภทต่าง ๆ เรียงตามลำดับคือ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี การท่องเที่ยว สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง การแพทย์ ศิลปะ ศาสนาและวัฒนธรรม ธุรกิจการค้า เทคนิค อุตสาหกรรม และ เกษตร

สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนมีทั้งหมด 38 เรื่อง เด็กให้ค่าความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ลดหลั่นกันไป ตามลำดับได้ดังนี้ ละคร สุภาษิต นิทานคำกลอน ชีวประวัติ นวนิยายวิทยาศาสตร์ สารคดีวิทยาศาสตร์ บทเสภา นวนิยายลึกลับ นวนิยายผจญภัย กาพย์เห่เรือ นิทานต่างชาติ นิราศ นิทานไทย สารคดีประเภทภาษาและวรรณคดี สารคดีการท่องเที่ยว สารคดีประเภทสังคมศาสตร์ นวนิยายประวัติศาสตร์ เรื่องยอเกียรติ สารคดีประวัติศาสตร์ สารคดี – การเมือง เรื่องสั้น นวนิยายสงคราม สารคดีการแพทย์ สารคดี – ศิลปะ สารคดี – ศาสนาและวัฒนธรรม นวนิยายชีวิต สารคดี – ธุรกิจการค้า นวนิยายผี จดหมายและอนุทิน นวนิยายเพศ หัสคดี นวนิยายการเมือง สารคดี – เทคนิค, อุตสาหกรรม, เกษตร นวนิยายศาสนา และการละคร (ร้อยแก้ว)

2. กลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาพื้นฐานของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศ นักเรียนชายและหญิงสนใจในเรื่องแบบเรียนวรรณคดีไทยต่างกัน ดังนี้ นักเรียนชายสนใจเรื่องต่าง ๆ ลดหลั่นกันไปตามลำดับคือ รำพึงในป่าช้า นิทานเวตาล กรณียกิจของเราต่อชาติ นิราศพระบาท ชมป่า จดหมายจางวางหร่ำ โคลงโลกนิติ ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ พระมหานคร ความสุข และประวัติอาจารย์ ส่วนนักเรียนหญิงชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี เรียงตามลำดับคือ นิทานเวตาล

โกลงโลกนิติ รำพึงในป่าช้า จดหมายจางวางหร่ำ นิราศพระบาท ชมป่า กรณียกิจของเราต่อชาติ ความสุข พระมหานคร ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ ประวัติอาจารย์

2 2 กลุ่มตัวอย่างแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และต่ำ ให้ค่าความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยไม่ต่างกันมากนัก คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ให้ค่าความสำคัญของเรื่องลดหลั่นกันไปตามลำดับ คือ จดหมายจางวางหร่ำ โกลงโลกนิติ นิทานเวตาล รำพึงในป่าช้า นิราศพระบาท ชมป่า กรณียกิจของเราต่อชาติ ความสุข พระมหานคร ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ และประวัติอาจารย์ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ชอบเรื่องต่าง ๆ เรียงตามลำดับคือ นิทานเวตาล รำพึงในป่าช้า นิราศพระบาท กรียกิจของเราต่อชาติ จดหมายจางวางหร่ำ ชมป่า โกลงโลกนิติ พระมหานคร ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ ความสุข และประวัติอาจารย์ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้ค่าความสำคัญของเรื่องลดหลั่นกันไปตามลำดับ คือ นิราศพระบาท รำพึงในป่าช้า ชมป่า จดหมายจางวางหร่ำ โกลงโลกนิติ กรณียกิจของเราต่อชาติ นิทานเวตาล ความสุข ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์ พระมหานคร และประวัติอาจารย์

2.3 กลุ่มตัวอย่างแยกตามการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปรากฏว่าเด็กที่ผู้ปกครองระดับการศึกษาต่างกันให้ค่าความสำคัญของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยไม่ต่างกันมากนัก คือ เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้ค่าความสำคัญของเรื่องรำพึงในป่าช้าเป็นอันดับ 1 เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย จะให้ค่าความสำคัญของเรื่องนี้เป็นลำดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนเรื่องนิทานเวตาล เด็กที่มีผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียนจะให้ค่าความสำคัญเป็นอันดับ 1 ส่วนเด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา จะให้ลำดับความสำคัญของเรื่องนี้เป็นลำดับที่ 2 ส่วนเรื่องที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มให้ค่าความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย คือเรื่อง ประวัติอาจารย์ ส่วนค่าความสำคัญของแต่ละอันดับต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

<u>อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า</u>

จะเห็นได้ว่า วรรณคดีที่นักเรียนชอบมากที่สุดนี้เป็นเรื่องที่สนุกสนานชวนติดตาม คือ นิทานเวตาล จากเหตุผลที่นักเรียนให้นักเรียนร้อยละ 50 ชอบเพราะเนื้อเรื่องสนุกสนาน นักเรียนสามารถอ่านเองได้อย่างเข้าใจ ไม่จำต้องอาศัยคำอธิบายจากครูมากนัก หรืออาศัยความตั้งใจเป็นพิเศษ ที่จริงเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีทุกเรื่องก็ควรนับว่าได้รับการคัดเลือกมาดีแล้ว มีอัตราส่วนร้อยแก้วและร้อยกรองใกล้เคียงกัน แต่ละเรื่องก็มุ่งให้เด็กเกิดความรู้ความคิด และสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนวรรณคดีที่ว่า (1) ให้อ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (2) ส่งเสริมให้มีวิจารณญาณในชีวิตมนุษย์และของตนเอง (3) ให้อ่านเพื่อเข้าใจลักษณะของวรรณคดีไทยทั้งเก่าและใหม่

4. ให้อ่านเพื่ออรรถรส หรือเพื่อความเพลิดเพลินใจ (กุหลาบ มัลลิกะมาส 2512 : 223) แต่ในจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 – 3 นั้น ปลูกฝังได้ช้าและยากกว่าข้อ 4 สำหรับการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินใจนั้น นิทานเวตาลมีคุณสมบัติเด่นชัดที่สนองจุดมุ่งหมายนี้ ความจริงเรื่องทุกเรื่องก็สนองจุดมุ่งหมายนี้แต่เด็กอาจจะติดขัดอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นเรื่องพระมหานคร เป็นรายและโคลงที่ไพเราะมาก แต่เด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบเพราะมีศัพท์ยาก แปลแล้วไม่ได้ความสละสลวย การที่จะให้เด็กเข้าถึงวรรณคดีแต่ละเรื่องนั้นครูมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเกิดความซาบซึ้งเข้าใจลักษณะของวรรณคดี และได้รับอรรถรส ครูส่วนใหญ่จะยึดแบบเรียนเป็นสำคัญ อนึ่งการที่จะสอนให้เด็กบรรลุจุดมุ่งหมาย ครูต้องมีความรู้ดีพอสมควร แต่ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ยังขาดแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ดังผลการวิจัยของ ทวีศักดิ์ ฌาณประทีป (ทวีศักดิ์ ฌาณประทีป , 2514 : 87) ที่ว่า ครูต้องการในสิ่งต่อไปนี้มากที่สุด

1. คู่มือประกอบการสอนภาษาไทย
2. หนังสือค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
3. หนังสือแบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะ

หากครูภาษาไทยมีความรู้ไม่กว้างขวาง เด็กก็จะเรียนวรรณคดีเรื่องที่ต้องอาศัยการอธิบายชี้แนะได้อย่างเบื่อหน่าย และไม่ซาบซึ้ง เช่นเรื่องบางเรื่องเด็กจะให้เหตุผลว่า– ไม่อยากเรียน เพราะต้องนั่งฟังครูอธิบายฝ่ายเดียว เช่น หัวใจนักปราชญ์ ส่วน ประวัติ– อาจารย์ เด็กให้ค่าความสำคัญเป็นลำดับสุดท้ายนั้น หากครูผู้สอนมีวิธีการที่ดีก็จะช่วยให้เด็กไม่เบื่อได้

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่เด็กแสดงความคิดเห็นว่าชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ แล้ว จะเห็นว่าทุกเรื่องมีทั้งข้อดี และข้อบกพร่องด้วยกันทั้งสิ้น แต่เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบนั้นโดยมากจะเป็นเรื่องร้อยแก้วที่ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่าน เนื้อหาไม่สนุกสนาน แต่มีสาระและได้ประโยชน์จากเหตุผลอื่น ๆ ที่นักเรียนให้ นอกเหนือจากที่มีในแบบสอบถาม นับว่ามีประโยชน์และได้ข้อคิดมากว่า เด็กในระดับนี้อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเกิดความคิดใดบ้าง เช่น อ่านเรื่องกรณียกิจของเราต่อชาติ แล้วทำให้ได้ข้อคิดในสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อชาติบ้านเมือง เป็นต้น

สำหรับเรื่องที่นักเรียนชอบก็อ นิทานเวตาล- รำพึงในป่าช้า -นิราศพระบาท

จดหมายจางวางหร่ำ โคลงโลกนิติ ชมป่า กรณียกิจของเราต่อชาติ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ค่า ความสำคัญสูง แสดงว่าเรื่องเหล่านี้นักเรียนสนใจ ทำไมนักเรียนจึงสนใจเราก็อาจดูจาก เหตุผลที่นักเรียนให้ในบทที่ 4 ได้ เช่น มีเนื้อเรื่องสนุกสนาน มีคติหรือสุภาษิตสอนใจ มีสำนวน คมคายได้รับความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ เป็นต้น

แต่ถ้าจะพิจารณาเรื่องที่นักเรียนให้ค่าความสำคัญน้อย เช่น พระมหานกร ปาฐกถา เรื่องหัวใจนักปราชญ์ ความสุข และประวัติอาจารย์ จะพบว่าเรื่องเหล่านี้เด็กสนใจน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ 3 เรื่องหลังเป็นร้อยแก้ว มีเนื้อเรื่องไม่สนุกสนาน ดังที่นักเรียนให้เหตุผล ในข้อเนื้อเรื่องไม่สนุกมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าข้ออื่น เหตุผลที่นักเรียนให้และมีเปอร์เซ็นต์สูงอีกข้อหนึ่ง ก็คือ การบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบข้ออื่น ๆ ก็มีแต่จำนวนไม่สูง เท่าเหตุผล 2 ข้อนี้ แสดงว่าเด็กเหล่านี้อาจไม่ได้รับการชี้ชองหรือไม่ได้รับการสอนที่ดีเท่าที่ควร ประการหนึ่ง หรือเรื่องเหล่านี้ไม่เหมาะกับเด็กระดับชั้นนี้ประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องมีการพิจารณา แก้ไขสาเหตุเพื่อให้เหมาะสมเป็นแบบเรียนของเด็กในระดับนี้ต่อไป

อนึ่งในการวิจัยนี้ ได้พิจารณาถึง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษา ของผู้ปกครองว่าจะมีผลทำให้ความสนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีของนักเรียนแตกต่างกันหรือไม่ ผลปรากฏว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลทำให้ความ สนใจของเด็กต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ เด็กหญิง ชาย มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ต่างกัน โดยนักเรียนชายสนใจเรื่องรำพึงในป่าช้าเป็นลำดับที่ 1 ส่วนนักเรียนหญิงสนใจเรื่องนิทานเวตาล เป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก ในลำดับสุดท้ายนั้นนักเรียนชายและหญิง ให้ลำดับความสำคัญตรงกัน คือ เรื่องประวัติอาจารย์ในการวิจัยครั้งนี้ เพศ มีผลต่อความสนใจ ของนักเรียนในการอ่านเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ก็สนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีต่างกันไป เช่น เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูง สนใจเรื่องจดหมายจางวางหร่ำเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลางสนใจเรื่องนิทานเวตาลเป็นอันดับหนึ่ง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สนใจเรื่องนิราศพระบาทเป็นอันดับหนึ่ง เป็นต้น สำหรับเรื่องที่นักเรียนให้ลำดับความสำคัญสุดท้าย

ตรงกัน คือ เรื่องประวัติอาจารย์

อนึ่งผู้วิจัยยังแบ่งเด็กออกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง คือ เด็กที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา มัธยมศึกษา ประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย มีความสนใจในเรื่องแบบเรียนวรรณคดีเกือบจะไม่แตกต่างกันเลย กล่าวคือ

เรื่องรำพึงในป่าช้า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา มัธยมศึกษา ประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย ให้ค่าความสำคัญตามลำดับ คือ 53.914, 54.0960, 54.1342 และ 54.0053 ซึ่งมีค่าความสำคัญไม่ต่างกันมากนัก หรือนิทานเวตาล นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา จัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยเข้าโรงเรียน จัดเป็นลำดับ 1 หรือเรื่องที่นักเรียนทุกกลุ่มจัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับสุดท้ายตรงกัน คือ เรื่องประวัติอาจารย์ ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ ก็มีความแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่เห็นชัดเจน

จากผลการวิจัยนี้ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะมีผลทำให้ความสนใจของนักเรียนต่างกัน ก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยอื่น ๆ เช่น รัสเซล (David, H. Russel, 1961 . 393-398) ที่ว่า "เด็กจะสนใจอ่านหนังสือประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เพศ อายุ ความสามารถทางสมอง " อีกประการหนึ่งเด็กในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีอายุระหว่าง 14 – 17 ปี ซึ่ง ไลเนส (Paul L. Lyness, 1951 : 449-467) ได้วิจัยว่า เด็กอายุ 15 ปีขึ้นไปจะมีความสนใจเรื่องต่าง ๆ เป็นเอกเทศขึ้น และมีความสนใจที่มั่นคงขึ้น เพราะฉะนั้นผลการวิจัยเรื่องความสนใจของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ผู้จัดทำแบบเรียนควรจะได้พิจารณาอยู่มาก

อนึ่งการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีแล้ว ยังได้วิจัยว่า นักเรียนสนใจเรื่องร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง ผลปรากฏว่า เด็กชอบร้อยกรองมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะร้อยกรองส่วนใหญ่จะมีความไพเราะในลีลาการอ่าน และมีความไพเราะในการใช้คำ จึงได้เปรียบกว่าร้อยแก้ว และร้อยกรองที่นักเรียนเรียนมาแล้ว ส่วนใหญ่มีความสนุกในเนื้อหาด้วย เพราะเด็กในวัยนี้ชอบอ่านเรื่องที่ให้ความเพลิดเพลินเกือบทั้งสิ้น ส่วนการวิจัยอีกตอนหนึ่ง คือ เด็กสนใจเรื่องตัดตอนมามากกว่าฉบับเต็ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องที่ตัดตอนมาจะตัดตอนที่ดีน่าอ่านและไม่ยาวเกินไป เด็กได้เรียนเรื่องต่าง ๆ หลายเรื่องได้รับอรรถรส

และความรู้ต่างกันหลายแบบ นอกจากนี้หากเด็กสนใจจะอ่านฉบับเต็มก็อาจหาอ่านเพิ่มเติมเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด เป็นต้น

อนึ่งผู้วิจัยได้วิจัยความสนใจเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีของนักเรียนเกือบด้วย ผลปรากฏว่าเด็กสนใจเรื่องร้อยกรองประเภทละครมากที่สุด โดยให้ลำดับความสำคัญเป็นลำดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเคยมีความรู้เรื่องละครมาพอควร คือ นักเรียนเคยเรียนละครเรื่องอิเหนาและรามเกียรติ์ บางตอนในชั้นต้น ๆ ด้วย จะเห็นว่าเด็กจะชอบเรื่องที่ตนเคยมีประสบการณ์มาบ้าง หรือเป็นเรื่องที่ไม่หนักสมอง หรือจริงจนเกินไป เช่น ชอบนวนิยาย วิทยาศาสตร์, ลึกลับ, ผจญภัย มากกว่านวนิยายการเมืองหรือศาสนา ประเภทสารคดี นักเรียนจะสนใจเรื่องที่ตนมีความรู้บ้างแล้ว เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี มากกว่าด้านเทคนิค อุตสาหกรรม หรือเกษตร

ผลการวิจัยนี้คิดว่าพอจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านให้ตรงกับความสนใจของเด็กได้

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดความคิดที่จะใคร่เสนอไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบเรียน

1.1 หากมีการปรับปรุงแบบเรียนเล่มนี้ในครั้งต่อไป ควรจะได้พิจารณาผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยของเด็กครั้งนี้ กล่าวคือ พิจารณาว่าเรื่องนิทานเวตาล เรื่องรำพึงในป่าช้า หรือเรื่องจดหมายจางวางหร่ำ ที่เด็กสนใจนั้น น่าจะให้เด็กเรียนต่อไปในระดับชั้นนี้ เพราะเป็นเรื่องที่ตรงต่อความสนใจของเด็ก ส่วนเรื่องที่นักเรียนไม่ชอบ หรือไม่สนใจ เช่น เรื่อง ความสุข หรือประวัติอาจารย์ นั้น ควรจะนำมาให้เด็กเรียนต่อไปทั้ง ๆ ที่เด็กสนใจน้อยมากหรือไม่

1.2 อนึ่งในบรรดาวรรณคดีประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งปัจจุบันพิจารณาคัดเลือกมาให้พอเหมาะกัน กล่าวคือ เรื่องร้อยแก้วราว 50 % และร้อยกรองราว 50 % การวิจัยแสดงว่าเด็กสนใจเรื่องร้อยกรองมากกว่า ดังนั้นในการปรับปรุงแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็น่าจะบรรจุวรรณคดีประเภทร้อยกรองให้มากกว่าร้อยแก้ว เพื่อให้สอดคล้องกับ

ความสนใจของนักเรียน

1.3 สำหรับเรื่องที่ตัดตอนมาจากวรรณคดีสำคัญ ๆ หลายเรื่อง รวมเป็นแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 นั้น เหมาะสมแล้ว เพราะตามผลของการสอบถาม เด็กสนใจวรรณคดีประเภทตัดตอนมาเรียนมากกว่าวรรณคดีฉบับเต็ม

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสอนวรรณคดี

เกี่ยวกับวิธีสอนของครู จากเหตุผลอื่น ๆ ของเด็กบางข้อที่เด็กให้เหตุผลว่า เบื่อหรือครูไม่ยอมให้นักเรียนมีกิจกรรมใด ๆ นอกจากครูอธิบายฝ่ายเดียวนั้น แสดงว่าการที่เด็กไม่สนใจเรื่องบางเรื่อง ไม่ใช่เพราะเนื้อหาไม่น่าสนใจฝ่ายเดียว แต่ขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู ดังนั้นถ้าทำได้น่าจะมีวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นการสัมมนาเกี่ยวกับวิธีสอนวรรณคดีไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างจริงจังสักครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาวิธีการสอนแต่ละเรื่อง รวมทั้งกิจกรรมด้วย

3. ข้อเสนอแนะในการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลา หรือการซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ ครูหรือบรรณารักษ์ ควรเลือกหนังสือที่เด็กวัยนี้สนใจมาก เช่น บทละครที่เป็นร้อยกรอง นิทานคำกลอน หรือนวนิยาย และสารคดีเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพราะเด็กสนใจมากกว่าอื่น

4. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

4.1 ควรได้มีการศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยต่อไป

4.2 ควรได้มีการศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแหล่งอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่วิจัยนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลวิจัยทั้งสองว่าสอดคล้องกันหรือไม่ ประการใด.

บรรณานุกรม

กุหลาบ มัลลิกะมาส เอกสารการสัมมนาผู้สอนวิชาภาษาไทย 2512, 370 หน้า.

ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแง่รูปแบบ และวิธีการเสนอเนื้อหา ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515, 90 หน้า.

ทองเครือ เกษมสุวรรณ "การสอนวรรณคดีไทยในชั้นมัธยมปลาย" ศูนย์ศึกษา 35 : ก.ค.2511

ทองเครือ เกษมสุวรรณ "ลักษณะของวรรณคดี" ศูนย์ศึกษา (11) 26 – 33 พ.ย. 2501

ทวีศักดิ์ ฌาณประทีป การศึกษาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชบุรี 2514, 95 หน้า.

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา วิธีสอนภาษาไทยในชั้นมัธยม (ภาษาไทยตอน 1) โรงพิมพ์คุรุสภา 2505, 183 หน้า.

ดำรง มัธยมนันทน์ Essay Writing สำนักพิมพ์ก้าวหน้า 2507, 204 หน้า.

ประทีป จรัสรุ่งรวีวร การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในแง่รูปแบบและวิธีเสนอเนื้อหา ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 111 หน้า.

ประเทิน มหาขันธ์ หลักการสอนภาษา มปท. มปป. 189 หน้า (โรเนียว).

แม้นมาส ชวลิต "การประชุมทางวิชาการ เรื่องหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน" วารสารห้องสมุด 10 : 12 – 25 มก. – กพ 2509

วัน สังข์สะอาด การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา และอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2505, 146 หน้า.

วาสนา วีรผลิน หนังสือประเภทที่เด็กวัยรุ่นสนใจอ่าน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 2504, 80 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, การกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2506, 33 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง แบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 โรงพิมพ์คุรุสภา, 2506, 266 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503, โรงพิมพ์บรรหาร 2503, 33 หน้า.

สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก แสวงสุทธิการพิมพ์ 2515, 281 หน้า.

สว่าง "จากวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3" ชัยพฤกษ์ 21 : 10 - 13 1 พ.ย. 22 · 12 - 15 15 พ.ย. 23 : 14 - 16 1 ธ.ค. 2508.

สุมาลี พรหมไทย การสำรวจความสนใจในการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนชั้นมัธยมต้น วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 2503, 94 หน้า.

เสฐียรโกเศศ และนาระประทีป วาสิฏฐีภาคพื้นดิน โรงพิมพ์คุรุสภา 2501, 190 หน้า.

อรพินท์ สวาสดิพันธ์ ความสนใจในการอ่านเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ในโรงเรียนประชาบาล 2 แห่ง ของจังหวัดพระนคร ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2511, 128 หน้า.

Arbuthnot, M.H. Children and Books, Scott Foresman and Company, New York 1947, 626 pp.

Dale, Edgar and Chall, Jeanenes, "The Concept of Readability" Elementary English XXVI January 1949.

Douglass, Harl R. The High School Curriculum, The Ronald Press Company, New York. 1956, 582 pp.

Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education, 6 th. ed. New York, McKay 1966, 461 pp.

Good, Carter V. Dictionary of Education, McGraw-Hill Book Company., Inc. New York 1959, 676 pp.

Harris, Albert J. How to Increase Reading Ability, Longmans, Green and Co. New York, 1956 633 pp.

Lyness, Paul L., "Patterns in the Mass Communication Tastes of the Young Audience" Journal of Educational Psychology 42 : 449-67 December, 1951.

Mead Margaret "Reading Interests of First Grades" Elementary English, XXXX : 707 - 711 November 1963.

Mehrens, Williams A. & Lehmann, Irvin J., Standardized Tests in Education, Holt, Rinchart and Winston Inc., New York 1969, 323 pp.

Michaels, W. J., Measuring Educational Achievement, McGraw-Hill Book Company 1950, 496 pp.

Mysore (State) Adult Education Council, Survey of Reading Needs and Interests of Adult New Literatures in Mysore State (Report of a Research Study) Mysore, 56 pp.

National Council of Educational Research and Training : Department of Textbooks, Preparation and Evaluation of Textbooks in English, New Delhi, 1970, 56 pp.

Norvell, George W., The Reading Interests of Young People, D.C. Heath and Company 1950, 262 pp.

Russel, David H., Children Learn to Read, Ginn and Company Boston, New York Chicago 1961, 621 pp.

"Seminars on Children's Literature in Thailand", Newsletter Vol. VIII No. 4 January, 1967.

Strickland, Ruth Gertrude, Guide for Teaching English is Our Language Grade 1 and 2, Boston, Heath, 1950 127 pp.

Terman, Lewis M., and Lima, Margaret, Children's Reading · "A Guide for Parents and Teachers" Chapter 5, 1925 (Citing by Russel, David H., Children Learn to Read, Ginn and Company, Boston, New York, Chicago, Atlanta ; Dallas Palo Alto, Toronto, 1961, 621 pp.)

Whitehead, Robert, Children's Literature Strategies of Teaching, Prentice Hall Inc; Englewood Cliffs New Jersey, 1968, 234 pp.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตารางแสดงความถี่ ค่าร้อยละ และค่า σ ของนักเรียนที่สนใจเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทยในแต่ละอันดับ

เรื่อง	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย			น้อยที่สุด		
	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ
พระมหานคร	53	10.60	1.71	95	19.00	84	270	54.00	-.04	60	12.00	-1.31	22	4.40	-2.16
กรณียกิจของเราต่อชาติ	103	20.60	1.37	146	29.20	.38	201	40 20	-.56	40	8.00	-1.59	10	2.00	-2.44
ชมปา	91	18.20	1.46	180	36.00	.117	178	35.60	-.61	37	7.40	-1.63	14	2.80	-2.28
ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์	67	13.20	1.63	110	22.00	.72	189	37.80	-.074	114	22.80	-1.06	20	4.00	-2.16
รำพึงในป่าช้า	137	27.20	1.23	193	38.60	.0025	124	24.80	-.82	35	7.00	-1.66	11	2.20	-2.44
นิทานเวตาล	149	29.80	1.16	182	36.40	.127	126	25.20	-.82	34	6.80	-1.63	9	1.80	-2.44
ความสุข	54	10.80	1.71	125	25.00	.74	205	41.00	-.029	90	18.00	-1.11	26	5.20	-2.10
โคลงโลกนิติ	104	20.80	1.37	170	34.00	0.31	168	33.60	-.61	42	8.40	-1.50	16	3.20	-2.28
จดหมายจางวางหร่ำ	125	25.00	1.27	150	30.00	.256	160	32.00	-.58	52	10.40	-1.43	13	2.60	-2.28
นิราศพระบาท	118	23.60	1.30	171	34.20	.239	163	32.40	-.67	39	7.80	-1.59	10	2.00	-2.44
ประวัติอาจารย์	38	7.60	1.86	83	16.60	.99	193	38.60	.155	131	26.20	-.73	55	11.00	-1.11
ร้อยแก้ว	65	13.00	1.63	110	22 00	.72	231	46.20	.0041	75	15.00	-1.23	19	3.80	-2.16

เรื่อง	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย			น้อยที่สุด		
	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ
ร้อยกรอง	106	21.20	1.37	157	31.40	.353	162	32.40	-.50	62	12.40	-1.38	13	2.60	-2.28
โคลง	98	19.60	1.40	182	36.40	.32	159	31.80	-.61	49	9.80	-1.38	12	2.40	-2.44
ฉันท์	61	12.20	1.67	126	25.20	.71	192	38.40	-.155	98	19.60	-1.51	23	4.60	-2.10
กาพย์	90	18.00	1.46	168	33.60	.416	174	34.80	-.50	54	10.80	-1.40	14	2.80	-2.28
กลอน	153	30.60	1.14	141	28.20	127	133	26.60	-.62	56	11.20	-1.40	17	3.40	-2.28
เรื่องตัดตอน	215	43.00	91	182	36.40	-.28	82	16.40	-1.25	14	2.80	-1.98	7	1.40	-2.70
เรื่องเต็ม	79	15.80	1.52	153	30.60	50	209	41.80	-.497	37	7.40	-1.45	22	4.40	-2.16
ร้อยกรอง :															
นิทานคำกลอน	110	22.00	1.35	192	38.40	.226	155	31.00	-.76	36	7.20	-1.74	7	1.40	-2.70
ละคร	140	28 00	1.20	201	40.20	051	117	23.40	-.87	35	7.00	-1.74	7	1.40	-2.70
สุภาษิต	138	27.60	1.20	181	36.20	.101	134	26.80	-.78	41	8.20	-1.70	6	1.20	-2.70
บทเสภา	99	19.80	1.40	187	37.40	.307	154	30.80	-.62	48	9.60	-1.51	12	2.40	-2.44
นิราศ	89	17.80	1.46	135	27.00	.49	190	38.00	-.374	76	15.20	-1.36	10	2.00	-2.44
กาพย์เห่เรือ	93	18.60	1.46	145	29.00	.47	178	35.60	-.399	69	13.80	-1.32	15	3.00	-2.28

เรื่อง	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย			น้อยที่สุด		
	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ
ร้อยกรองสั้น ๆ	81	16.20	1.52	155	31.00	.50	199	39.80	-.468	56	11 20	-1 48	9	1.80	-2.44
เรื่องยอเกียรติ	73	14.60	1.56	139	27.80	57	197	39.40	-.336	69	13.80	-1.26	22	4.40	-2.16
นวนิยาย															
ผจญภัย	120	24.00	1.30	132	26.40	.34	157	31.40	-.43	62	12.40	-1.19	29	5.80	-1.99
ลึกลับ	144	28.80	1.18	137	27.40	.192	134	26.80	-.52	61	12.20	-1.25	24	4.80	-2.10
ผี	95	19.00	1.43	102	20.40	.56	156	31.20	-.164	99	19.80	-0.86	48	9.60	-1.76
ชีวิต	98	19.60	1.40	117	23.40	.49	142	28.40	-.18	88	17.60	-0.86	55	11.00	-1.71
เพศ	89	17.80	1.46	93	18.60	.61	170	34.00	-.105	88	17.60	-.84	60	12.00	-1.67
ประวัติศาสตร์	98	19.60	1.40	124	24.80	.46	170	34.00	-.315	81	16.20	-1.16	27	5.40	-2.10
วิทยาศาสตร์	141	28 20	1.20	158	31.60	-.1519	129	25.80	-.63	48	9.60	-1.33	24	4.80	-2.10
สงคราม	105	21.00	1.37	123	24.60	.43	146	29.20	-.268	80	16 00	-0.97	46	9.20	-1.81
การเมือง	78	15.60	1.52	91	18.20	.68	171	34.20	-.028	99	19.80	-0.79	61	12.20	-1.67
ศาสนา	58	11.60	1.67	81	16.20	.85	192	38.40	-.051	98	19.60	-.72	71	14.20	-1.59
เรื่องสั้น	102	20.40	1.37	111	22.20	.48	182	36.40	-.288	66	13.20	-1.07	38	7 60	-1.86

เรื่อง	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย			น้อยที่สุด		
	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ
นิทาน :															
ไทย	105	21.00	1.37	133	26.60	.41	169	33.80	-.411	66	13.20	-1.27	27	5.40	-2.10
ต่างชาติ	120	24.00	1.30	130	26.00	.34	156	31.20	-.41	63	12.60	-1 17	31	6.20	-1.99
ละคร	46	9.20	1.81	108	21.60	.87	118	23.60	.19	90	18.00	-1.02	38	7.60	-1.86
จดหมายและอนุทิน	58	11.60	1.67	97	19.40	.80	235	47.00	-.123	80	16.00	-1.11	30	6.00	-1 99
หัสกดี	37	7.40	1 86	175	35.00	.70	120	24.00	-.171	117	23 40	-0.81	51	10.20	-1.76
สารคดี :															
ประวัติศาสตร์	64	12.80	1.63	135	27.00	.65	221	44.20	-.325	62	12.40	-1.31	18	3.60	-2.16
การท่องเที่ยว	80	16.00	1.52	138	27 60	.54	197	39.40	-.409	67	13.40	-1.34	18	3.60	-2.16
วิทยาศาสตร์	119	23.80	1.30	157	31.40	.275	161	32.20	-.58	50	10.00	-1.43	13	2.60	-2.28
สังคมศาสตร์	75	15.00	1.56	138	27.60	.57	197	39.40	-.336	74	14.80	-1.29	16	3.20	-2.28
การเมือง	80	16.00	1.52	127	25.40	.57	196	39.20	-.096	67	13.40	-1.17	30	6.00	-1.99
ภาษาและวรรณคดี	88	17.60	1.46	133	26.60	.51	196	39.20	- 36	60	12.00	-1.25	23	4.60	-2.10

เรื่อง	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย			น้อยที่สุด		
	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ	f	%	σ
ศาสนาและวัฒนธรรม	55	11.00	1.71	123	24.60	.74	210	42.00	-.186	84	16.80	-1.09	28	5.60	-2.10
การแพทย์	77	15.40	1.56	137	27.40	.58	163	32.60	-.218	90	18.00	-1.02	33	6.60	-1.92
ศิลปะ	77	15.40	1.52	120	24.00	.60	191	38.20	-.172	76	15.20	-1.08	36	7.20	-1.92
เทคนิค	55	11 00	1.71	95	19.00	.84	175	35.00	.0671	120	24.00	-0.76	55	11.00	-1.71
เกษตร	54	10.80	1.71	94	18.80	.84	178	35.60	.0833	112	22.40	-0.76	62	12.40	-1.67
อุตสาหกรรม	54	10.80	1.71	78	15.60	.87	201	40 20	.078	112	22.40	-.79	55	11.00	-1.71
ธุรกิจการค้า	71	14.20	1.59	121	24.20	.66	190	38.00	-.185	70	14.00	-.97	48	9.60	-1.76
ชีวประวัติ	122	24.40	1.30	144	28.80	.299	202	40.40	-.68	2.2	4.40	-1.77	10	2.00	-2.44
ค่า σ รวม			82.33			36.847			-20.996			-70.63			-182.25
ค่า σ เฉลี่ย			1.4794			.6466			-.3683			-1.256			-3.197
คะแนนมาตรฐาน			64 794			56.466			46 317			37.44			18.03

ภาคผนวก ข.

นักเรียนที่รักทั้งหลาย

แบบสอบถามนี้ผู้ทำหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เธอเคยเรียนมาแล้ว ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากเธออย่างเต็มที่ โดยขอให้เธอ

1. อ่านคำชี้แจงโดยตลอดจนเข้าใจดีแล้วจึงตอบ
2. ตอบตามความเป็นจริง

ทั้งนี้จะถือว่าคำตอบที่ตอบมานั้นไม่มีถูกผิด และจะถือเป็นความลับด้วย

แบบสอบถามฉบับนี้จะแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อเท็จจริงส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3"

การตอบแบบสอบถามทั้งสองตอนจะมีคำชี้แจงประกอบ ถ้านักเรียนสงสัยตอนใดให้ซักถามผู้แจกแบบสอบถามทันที

ขอขอบใจในความร่วมมือของนักเรียนทุกคน

(บ.ส.บุปผา ทวีสุข)
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อเท็จจริงส่วนตัวของนักเรียน

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ประเภทโรงเรียน ☐ รัฐบาล ☐ ราษฎร์

3. คะแนนสอบภาคต้นปีการศึกษา 2515 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ 80 – 90 % ☐ 70 – 79 %

☐ 60 – 69 % ☐ 50 – 59 %

☐ 40 – 49 % ☐ อื่น ๆ ระบุ _ _ _ _ _ _

4. ระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

☐ ไม่เคยเข้าโรงเรียน ☐ ประถมศึกษา (ป.1 – 7 หรือ ป.1 – ม.3)

☐ มัธยมศึกษา (มศ.1 – 5, ม.4 – 8) ☐ อุดมศึกษา (ปริญญาตรีขึ้นไป)

ตอนที่ 2

แบบสอบถาม "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้น มศ.3"

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

นักเรียนได้ศึกษาแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 มาแล้ว เธอคงมีความสนใจเรื่องต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากัน ดังนั้นสำหรับแต่ละหัวข้อของแบบสอบถามจึงขอให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ กำกับไว้เพียงเครื่องหมายเดียว ในช่องที่นักเรียนต้องการตอบ

ตัวอย่าง

นักเรียนสนใจเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงไร

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ชมป่า	✓				
2. นิทานเวตาล			✓		
3. นิราศพระบาท	✓				
4. ความสุข				✓	

จากตัวอย่าง ถ้านักเรียนชอบเรื่อง ชมป่า นิราศพระบาทมากที่สุด ก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มากที่สุด" และถ้าชอบเรื่องนิทานเวตาลมากก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มาก" เป็นต้น

1. เรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม 3 นักเรียนสนใจเรื่องไหนมากน้อยเพียงไร

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พระมหานคร (โคลงนิราศนรินทร์)					
2. กรณียกิจของเราต่อชาติ (ปกิณกคดี ของอัศวพาหุในชุดบทความ "เมืองไทยจงตื่นเถิด)					
3. ชมป่า (เสภาขุนช้างขุนแผน)					
4. ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์					
5. รำพึงในป่าช้า					
6. นิทานเวตาล					
7. ความสุข					
8. โคลงโลกนิติ					
9. จดหมายจางวางหร่ำ					
10. นิราศพระบาท					
11. ประวัติอาจารย์					

2. นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องใด ให้พิจารณาเหตุผลต่อไปนี้ ว่าตรงกับเหตุผลของเธอหรือไม่ หากตรงให้นำตัวเลขหรือตัวอักษรหน้าข้อไปใส่กำกับไว้ข้างท้ายเรื่อง หากมีเหตุผลอื่น ๆ ให้ใส่ไว้ด้วย

เหตุผลที่ชอบ	เหตุผลที่ไม่ชอบ
1. ไม่มีศัพท์ยาก	ก. ศัพท์ยาก
2. อ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี	ข. อ่านเรื่องแล้วไม่เข้าใจ
3. ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป	ค. สำนวนภาษาล้าสมัย
4. มีสุภาษิตหรือคติสอนใจ	ง. เนื้อเรื่องไม่สนุก
5. เนื้อเรื่องไม่สับสน	จ. ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
6. เนื้อเรื่องสนุกสนาน	ฉ. ขาดความสมจริง
7. ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ	ช. การบรรยายซ้ำซากยืดยาวน่าเบื่อหน่าย
8. มีความสมจริงคือเรื่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง	ซ. เนื้อเรื่องสับสน
9. เคยมีความรู้หรือเคยประสบกับเหตุการณ์นั้น ๆ มาแล้ว	

เรื่อง	เหตุผลข้อ	เหตุผลอื่น ๆ ของนักเรียนเอง
1. พระมหานกร		
2. กรณียกิจของเราต่อชาติ		
3. ชมป่า		
4. ปาฐกถาเรื่องหัวใจนักปราชญ์		
5. รำพึงในป่าช้า		
6. นิทานเวตาล		
7. ความสุข		
8. โคลงโลกนิติ		

เรื่อง	เหตุผลข้อ	เหตุผลอื่น ๆ ของนักเรียนเอง
9. จดหมายจางวางหร่ำ 10. นิราศพระบาท 11. ประวัติอาจารย์		

3. เรื่องที่นักเรียนอ่านมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

ร้อยแก้ว คือ เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นโดยไม่มีข้อบังคับในเรื่องจำนวนคำ, สัมผัส

ร้อยกรอง คือ เรื่องหรือข้อความที่เรียบเรียงขึ้นให้มีคำสัมผัสคล้องจองกัน หรือมีจำนวนคำบังคับ

อยากทราบว่านักเรียนมีความสนใจมากน้อยเพียงไร

เรื่องประเภท	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เรื่องประเภทร้อยแก้ว เช่น ความสุข ประวัติอาจารย์ 2. เรื่องประเภทร้อยกรอง ก. โคลง เช่นโกลงโลกนิติ ข. ฉันท์ เช่นฉันท์ขอเกียรติชาวนครราชสีมา ค. กาพย์ เช่นกาพย์เห่เรือ ง. กลอน เช่นชมป่า, อิเหนา					

4. ระหว่างเรื่องประเภทที่ตัดตอนมากับเรื่องจบในตัวนักเรียนชอบประเภทไหนมากน้อยเพียงไร

เรื่องประเภท	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ตัดตอนจากวรรณคดีที่สำคัญต่าง ๆ 2. นำวรรณคดีฉบับเต็มมาเรียน เช่นวาสิฏฐี					

5. เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรองแล้ว อยากทราบว่านักเรียนมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร โดยยกตัวอย่างไว้ท้ายประเภทนั้น ๆ แต่เรื่องดังกล่าวไม่จำเป็นว่านักเรียนจะเคยอ่านมาแล้วหรือไม่

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ประเภทร้อยกรอง</u> 1. นิทานคำกลอน เช่นนิทานร้อยบันทัดพระอภัยมณี 2. ละคร เช่น บทละครเรื่องอิเหนา สังข์ทอง รามเกียรติ์ 3. สุภาษิต และบทสอนใจ เช่นโคลงโลกนิติ ดอกสร้อยสุภาษิต 4. บทเสภา เช่น เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน 5. นิราศ เช่นนิราศพระบาท นิราศนรินทร์ 6. กาพย์เห่เรือ กาพย์ห่อโคลง เช่นกาพย์เห่เรือชมเครื่องกาวหวาน					

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. คำร้อยกรองสั้น ๆ เช่น สยามานุสสติ					
8. เรื่องยอเกียรติ เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย					
ร้อยแก้ว					
1. นวนิยาย					
– ผจญภัย เช่นล่องไพร เพชรพระอุมา ทอมซอยเยอร์					
– ลึกลับสอบสวน เช่น เชอร์ลอคโฮม, สายลับ 007					
– ผี เช่น แก้วขนเหล็ก, นางนาคพระโขนง					
– ชีวิต เช่น กู่กรรม สี่แผ่นดิน น้ำเซาะทราย					
– เพศ เช่น เหยื่ออารมณ์ โลลิต้า จันดารา					
– ประวัติศาสตร์–พงศาวดาร เช่น มาดามซองเยน ผู้ชนะสิบทิศ ในฝัน					
– วิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์					
– สงคราม เช่น ขุนศึก, พยัคฆ์ร้ายบู๊ลิ้ม แหกค่าย มฤตยู					
– การเมือง เช่น ระย้า ไผ่แดง จาการ์ตายามสนธยา					
– ศาสนา เช่น เชิงผาหิมพานต์ อานนท์พุทธอนุชา					
2. เรื่องสั้น เช่น จับตาย ตลุยเหมืองแร่ หัวใจที่มีตีน					
3. นิทาน					
– นิทานไทย เช่น ปลาบู่ทอง นางสิบสอง ยายหอม					
– นิทานต่างชาติ เช่น เจ้าหญิงนิทรา ซิลเดอเรลลา					
4. ละคร เช่น หัวใจนักรบ หัวใจทอง การเมืองเรื่องรัก					

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. จดหมาย อนุทินและบันทึกประจำวัน เช่น ไกลบ้าน อนุทินโลก จดหมายจากอังกฤษ					
6. หัสคดี เช่น นิทานชุดคุณฉีก					
7. สารคดี และบทความ เช่น					
– ประวัติศาสตร์และโบราณคดีเช่นประวัติศาสตร์สากล					
– การท่องเที่ยว เช่นเที่ยวเมืองญี่ปุ่น ไกลบ้าน ประตูตะวันตก					
– วิทยาศาสตร์ เช่นไปสู่ดวงจันทร์ การทดลองประจุ					
– สังคมศาสตร์ เช่นสังคมชนบท เศรษฐกิจครอบครัว					
– การเมือง เช่นสงครามเวียดนาม การเลือกตั้ง ประธานาธิบดีสหรัฐ					
– ภาษาและวรรณกดี เช่นลิลิตพระลอ					
– ศาสนาและวัฒนธรรม เช่นพุทธศาสตร์, ธรรมะสำหรับประชาชน					
– การแพทย์ เช่นโรคเบาหวาน, การฝังเข็ม, ยาระงับประสาท					
– ศิลปะ เช่นบันไดศิลป์ ศิลปะการถ่ายภาพ					
– เทคนิคและการช่าง เช่นการจัดดอกไม้ ลายปักหรู					
– เกษตรกรรม เช่นการทำนากุ้ง การเพาะเห็ดฟาง					
– อุตสาหกรรม เช่นการทอผ้า, ปัญหาการอุตสาหกรรมภายในประเทศ, รมกระดาษ					
– ธุรกิจการค้า เช่น การธนาคาร,ตลาดการค้าของไทย					
8. ชีวประวัติ อัตตชีวประวัติเช่นเกียรติคุณพระมงกุฎฯ นิกสัน ภาพชีวิตทางการเมือง,ประวัติอาจารย์,เกิดวังปารุสก					